PATVIRTINTA
Mažeikių r. Židikų Marijos Pečkauskaitės
gimnazijos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V1-45

2021–2022 MOKSLO METŲ PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių r. Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazijos (toliau – *Gimnazijos*) ir Mažeikių r. Židikų Marijos Pečkauskaitės Ugdymo planas (toliau – *Ugdymo planas*) reglamentuoja pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo švietimo programų įgyvendinimą.

2. Gimnazijos ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas vadovaujantis 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. Nr. V-688 įsakymu „Dėl 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo" (toliau – Bendrieji ugdymo planai) bei Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. birželio 22 d. Nr. V-1175 įsakymu „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. V-688 „Dėl 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo" pakeitimo". Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo" (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo" (toliau – kartu Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, o kiekviena atskirai – Pradinio ugdymo bendrosios programos, Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo" (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo", Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo" (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas),

3. Gimnazijos ugdymo plano tikslas – tikslingai, kryptingai, veiksmingai, atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės poreikius, suplanuoti, organizuoti ir įgyvendinti pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, sudarant lygias galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

4. Gimnazijos ugdymo plano sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme (dokumento redakcija LR Seimo nutarimas Nr. XI-1281, 2011-03-17) vartojamas sąvokas ir atitinka Bendruosiuose ugdymo planuose apibrėžtas reikšmes.

5. Gimnazijos ugdymo planas pradinio, pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti parengtas 2021–2022 mokslo metams, o vidurinio ugdymo programai įgyvendinti – 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metams.

II SKYRIUS
UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
MOKSLO METŲ TRUKMĖ

6. Ugdymo trukmė 2021–2022 mokslo metais:

Klasės	**Mokslo metų pradžia**	**Ugdymo proceso trukmė:** ugdymo dienos (savaitės)	**Ugdymo proceso pabaiga**
1–4	2021-09-01	175 d. (35 sav.)	2022-06-09
5–II g.		185 d. (37 sav.)	2022-06-23
III g	2021-09-01	180 d. (36 sav.)	2022-06-16
IV g.	2021-09-01	165 d. (33 sav.)	2022-05-26

7. Ugdymo procesas skirstomas pusmečiais. Nustatoma tokia pusmečių trukmė:

	Pradžia	**Pabaiga**
I pusmetis	2021-09-01	2022-01-31
II pusmetis	2022-02-01	2022-06-23

8. Visiems mokiniams skiriamos atostogos, į kurių trukmę neįskaičiuojamos švenčių ir poilsio dienos:

Atostogos	**Atostogų datos**	**Atostogų trukmė**
Rudens	2021-11-03 – 2021-11-05	3
Žiemos (Kalėdų)	2021-12-27 – 2022-01-07	10
Žiemos	2022-02-14 – 2022-02-18	4
Pavasario (Velykų)	2022-04-19 – 2022-04-22	4
Iš viso per mokslo metus		21 diena
Vasaros*		
1-4 klasių	2022-06-10 – 2022-08-31	
5-IIg klasių	2022-06-27 – 2022-08-31	
III g. klasių	2022-06-17 – 2022-08-31	

* Vasaros atostogų pradžią nustato mokyklos direktorius, suderinęs su mokyklos taryba ir savivaldybės švietimo ir sporto skyriumi.

9. Vasaros atostogos IV g. gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytai brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.

10. Jeigu pavasario (Velykų) atostogų metu yra numatytas brandos egzaminas ar įskaita, dienos, per kurias IV g. klasės mokinys laiko egzaminą ar įskaitą, nukeliamos į artimiausias darbo dienas po atostogų.

11. Jeigu IV g. klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu prieš brandos egzaminą gali būti suteikiama laisva diena. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

12. Pamokų ir pertraukų organizavimas:

12.1. Pamokos trukmė pirmoje klasėje – 35 min., visose kitose klasėse – 45 min.

12.2. Pamokų ir pertraukų laikas išdėstomas taip:

12.2.1. **1 klasė**:

1 pamoka	8:00 – 8:35 val.
2 pamoka	8:50 – 9:25 val.
3 pamoka	9:55 – 10:30 val.
4 pamoka	11:00 – 11:35 val.
5 pamoka	12:05 – 12:30 val.

12.2.2. **2 – IV g. klasės**:

1 pamoka	8:00 – 8:45 val.
2 pamoka	8:50 – 9:35 val.
3 pamoka	9:55 – 10:40 val.
4 pamoka	11:00 – 11:45 val.
5 pamoka	12:05 – 12:50 val.
6 pamoka	12:55 – 13:40 val.
7 pamoka	13:45 – 14:30 val.
8 pamoka	14:35 – 15:20 val.

13. Dažniausias ugdymo proceso organizavimo būdas yra pamoka, tačiau kartais taikomi kiti ugdymo proceso organizavimo būdai: nepamokinė veikla, projektinė veikla, nepamokinės veiklos dienos mokykloje, išvykos, edukacinės programos muziejuose ir kt.

14. Ugdymo procesas skirstomas į skirtingos trukmės periodus, kai vieno periodo trukmė yra ne ilgesnė nei 1 val. 30 min.

15. Ugdomoji veikla (formaliojo ir neformaliojo švietimo) pradinėse klasėse yra ne ilgesnė kaip 6 ugdymosi valandos, o 5–IV g. klasėse – ne ilgesnė kaip 8 ugdymosi valandos.

16. Direktoriaus įsakymu šiomis dienomis ugdymo proceso organizavimas gali būti koreguojamas, nurodant pamokų pradžios, trumpinimo ir/ar atidirbimo laiką:

16.1. gimnazijos bendruomenės renginių, švenčių dienomis;

16.2. brandos egzaminų vykdymo dienomis;

16.3. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo dienomis;

16.4. užsienio kalbos mokėjimo lygio nustatymo dienomis;

16.5. pažintinės ir kultūrinės veiklos pamokų metu;

16.6. mokytojų tarybos posėdžių dienomis;

16.7. mokytojų metodinių išvykų ir seminarų dienomis. Jei organizuojamas mokytojų kvalifikacijos tobulinimo renginys, direktoriaus įsakymu ugdomoji veikla gali būti nevykdoma (bet ne daugiau kaip vieną dieną), nurodant atidirbimo laiką;

16.8. oro temperatūrai mokymosi kabinetuose esant +30°C ir daugiau.

17. Per savaitę viena pamoka skiriama klasių valandėlėms (pagal atskirą tvarkaraštį). Klasių vadovų organizuojami kelių valandų trukmės klasių renginiai vyksta klasės valandėlių metu arba po pamokų;

18. 5 – III g. klasių mokiniams paskutinę savaitę prieš mokslo metų pabaigą vyksta kūrybinės, meninės, edukacinės veiklos.

19. Ugdymo organizavimo tvarka karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu arba mišriu mokymo proceso organizavimo būdu. (reglamentuojama Bendrųjų ugdymo planų 7 priede).

20. Ekstremali temperatūra mokyklos ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje:

20.1. minus 20 °C ar žemesnė – 1–4 ir 5 klasių mokiniams;

20.2. minus 25 °C ar žemesnė – 6–10, I–IV gimnazijos klasių mokiniams;

20.3. 30 °C ar aukštesnė – 5–10, I–IV gimnazijos klasių mokiniams.

21. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo, esant ypatingoms aplinkybėms, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti ugdymo organizavimo sprendimus:

21.1. Mokyklos vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

21.2. Mokyklos vadovas sprendimą ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu priima Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

22. Ugdymo procesą organizuojant nuotoliniu ar mišriu mokymo būdu, mokykla:

22.1. vadovaujasi mokyklos ugdymo planu įgyvendindama Bendrųjų ugdymo planų nuostatas, mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“;

22.2. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis mokykloje. Gimnazijoje yra galimybė mokytis mišriu būdu hibridinėse klasėse (lietuvių k., matematika);

22.3. nuolat vykdomi tyrimai dėl mokinių emocinės sveikatos būklės, susitarta dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

22.4. įgyvendindami ugdymo programas, mokytojai 100 procentų ugdymo procesui numatyto laiko skiria sinchroniniam ugdymui, išskyrus atvejus nenumatytus atvejus, kai pamokos struktūra vykdoma asinchroniniu būdu;

22.5. nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė – iki 90 min.;

22.6. pertvarkomas pamokų tvarkaraštis, pritaikant jį ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu ar mišriu mokymo būdu: konkrečios klasės tvarkaraštyje numatomos sinchroniniam ugdymui skiriamos pamokos, projektinė, savarankiška veikla;

22.7. mokymosi pagalba mokiniui teikiama sistemingai, pagal susidarytus specialistų grafikus;

22.8. mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami per Tamo dienyną, el. paštą, gimnazijos svetainę www.zidikai.lt bei klasių facebooko grupes;

22.9. direktorius įsakymu paskiria asmenis, kurie teiks bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą, komunikuos kitais aktualiais švietimo bendruomenei klausimais tol, kol neišnyks ypatingos aplinkybės ar aplinkybės, dėl kurių ugdymo procesas mokykloje negalėjo būti organizuojamas kasdieniu būdu. Informacija apie tai skelbiama gimnazijos tinklalapyje www.zidikai.lt , gimnazijos facebooko mokytojų grupės paskyroje;

22.10. nuotolinio ugdymo metu vertinama mokinių dalyvavimo procese kokybė (Excel formatu google diske), kad pasibaigus ypatingoms aplinkybėms būtų sklandžiai grįžtama prie įprasto ugdymo proceso organizavimo.

ANTRASIS SKIRSNIS
MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

23. Gimnazijos ugdymo planą rengė 2021 m. gegužės 25 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-18 sudaryta darbo grupė: direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir Vaiko gerovės komisijos pirmininkas, pradinių klasių mokytojų, socialinių ir humanitarinių, tiksliųjų ir gamtos mokslų bei saviraiškos (dorinio, menų, fizinio ugdymo) mokytojų metodinių grupių pirmininkai, socialinis pedagogas ir specialusis pedagogas. Ugdymo planą tvirtina gimnazijos direktorius iki 2022-09-01.

24. Gimnazijos ugdymo plane, atsižvelgiant kontekstą, numatoma:

24.1. *Bendrosiose programose* numatytus mokinių pasiekimus, dalykų mokymuisi skiriamų ugdymo valandų (pamokų) skaičiaus paskirstymą konkrečioje klasėje atsižvelgiant į privalomų pamokų skaičių, nurodytą šio plano 75,109, 129 punktų lentelėse.

24.2. Klasių dalinimo į grupes atvejai (užsienio I ir II kalboms mokyti, technologijų, informacinių technologijų pamokoms dėl priemonių stokos ir saugos užtikrinimui).

24.3. Klasės auklėtojo veikla (valandėlių skaičius, integruojamos programos, klasių renginių ir ekskursijų pobūdis).

24.4. 5 – III g. klasių mokiniams paskutinės mokslo metų savaitės veikos (kūrybinės, meninės, stovyklos edukacinės veiklos).

24.5. Ugdymo veiklų organizavimas už mokyklos ribų, atsižvelgiant į Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose (toliau kartu – bendrosios programos) numatytą dalykų turinį, organizuotos už mokyklos ribų: Židikų Šatrijos Raganos, Mažeikių muziejuose, Marijos Pečkauskaitės parke, gimnazijos sodelyje ir kitose atviros prieigos vietose.

25. Teikiama visų pagalbos vaikui specialistų pagalba: psichologo, socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo, logopedo, sveikatos priežiūros specialisto, bibliotekininko, mokytojo padėjėjo.

26. Gimnazijoje įvaldytos informacinės technologijos. Visi mokiniai naudojasi Googe Clasroom platforma, Eduka klase. Nuotolinio mokymosi metu bendraujama Meet, Zoom, Messenger programomis, Facebook grupėse. Visose klasėse yra internetinis ryšys, multimedijos arba interaktyvios lentos bei 2 hibridinės klasės, 3D klasė, išmaniosios grindys. Apie 40 % mokytojų įvaldę skaitmeninio ugdymo turinio kūrimo metodikas, 1–4 klasėse skirta 140 valandų informacinio mąstymo ugdymui bei 70 val. finasiniam raštingumui mokyti.

27. Be privalomojo ugdymo turinio dalykų mokiniai renkasi siūlomus mokymosi poreikius atitinkančius dalykų modulius (lietuvių kalbos, matematikos, biologijos, anglų kalbos, istorijos, fizikos). Viduriniame ugdyme siūlomos fotografijos, teisės pagrindų programos, pagrindiniame ugdyme – braižybos dalyko.

28. Dalykų mokytojai, rengdami pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programas, vadovaujasi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“ bei atnaujintomis dalykų bendrosiomis programomis.

29. Mokiniai renkasi įvairių krypčių neformaliojo ugdymo veiklas, iš bendruosiuose ugdymo planuose neformalaus švietimo programoms skirtų 25 valandų daugiausiai mokinių renkasi sporto (33 %), meno (28 %) būrelius, po 1–2 būrelio valandas renkasi dalykinėms kompetencijoms pastiprinti.

Neformaliojo ugdymo valandos:

Eil. Nr.	Būrelio pavadinimas	Klasė	Valandų skaičius
1.	Jėgos sportas	I–II g. III–IV g.	2(74)
	Judrieji žaidimai	5–8	1(37)
	Sportuok smagiai	1–4	1(35)
2.	Jaunieji šauliai	5–8 I–II g.	3(111)
3.	Riešutuko klubas	1–4	1(35)
4.	Raiškaus žodžio mokyklėlė	1–4	2(70)
5.	Žinių palėpė	1–4	1(35)
6.	Žinių palėpė	1–4	1(35)
7.	Mažųjų teatriukas	5–8	1(37)
8.	Vok.ansamblis „Akcentas”	5–8, I–III g.	1(37)
	Skambėk gitara	I–II g.	1(37)
	Vok. ansamblis „Akcentukas”	1–4	1(35)

9.	Dailės studija „Svajok ir kurk“	5–8	1(37)
10.	Happy English	5–8	1(37)
11.	Prancūzų pradžiamokslis	5–8, I-II	2(74)
12.	Įdomioji matematika	III–IV	1(37)
13.	Šokiai	1–4	1(35)
14.	Įdomioji istorija	III–IV	1(37)
			23

30. Neformaliajame ugdyme dalyvaujantys mokiniai pažymimi Mokinių registre.

31. Pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti, skiriamos atsižvelgiant į NMPP, PUPP rezultatus, 5 kl. mokiniams lietuvių kalbai ir matematikai, III g. klasėms lietuvių kalbai ir matematikai.

Klasė	Dalykas	Valandų skaičius per savaitę	Iš viso skirta valandų klasei per metus
5	Lietuvių kalba ir literatūra	1	37
7	Biologijos ir fizikos tiriamieji ir laboratoriniai darbai	1	37
I g.	Lietuvių kalba	1	37
II g.	Matematika	1	37
6	Etnokultūra	0,5	18,5
7	Etnokultūra	0,5	18,5
8	Etnokultūra	0,5	18,5
I g.	Etnokultūra	0,5	18,5
II g.	Etnokultūra	0,5	18,5
I g.	Braižyba	1	37
II g.	Braižyba	1	37
7–8	Diferencijuotas lietuvių k. ir kursas	1	37
5–6	Diferencijuotas matematikos kursas	1	37
5–6, 7–8	Mokėjimo mokytis kompetencijų ugdymo modulis	2	74
	Viso val.:	12,5	462,5

32. Siekiant ugdymo kokybės, gimnazija įgyvendina projekto Kokybės krepšelis veiklas. 5–6, 7–8 klasėms skirtos 74 metinės valandos lietuvių kalbos ir matematikos skirtingų gebėjimų mokiniams konsultacinės valandos.

33. Stiprindami mokėjimo mokytis kompetenciją gamtos mokslų mokytojai parengė du Mokėjimo mokytis gamtos mokslų modulius ir juos įgyvendina. Įgyvendindami integruoto gamtos mokslų kurso programą 7 kl. tiriamiesiems darbams skirta 1 papildoma valanda.

34. Birželio mėnesio paskutinę mokslo metų savaitę vyks gamtos mokslų kūrybinės dirbtuvės 5–8 klasių mokiniams.

35. Mokymosi sunkumai patirti COVID-19 pandemijos metu bus kompensuojami organizuojant 2 namų darbų atlikimo grupes bei dalykų konsultacinės valandos iš bendruomeninių valandų bei ugdymo plane numatytų valandų.

36. Mokyklos ugdymo turinio dalis yra pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla. Per mokslo metus nuo 6 iki 10 dienų numatyta organizuoti kultūrines pažintines veiklas; šios dienos įskaičiuojamos į ugdymosi dienų skaičių. Veikla organizuojama mokyklos ugdymo plane nustatytu laiku:

Eil, Nr.	Data	Veikla	Klasės
Pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla 5–IV g. klasėms			
1.	2021-10 ir 2022-05 mėn.	Sporto ir meno sintezė	5–7, 8–IV
2.	2021-12 mėn.	Kalėdos – stebuklų metas	5–IV
3.	2021-10-05	Mokslo ir žinių šventė „Kelionė į žinių šalį”	5-IV
4.	2022-01 mėn.	Mokslo ir meno sintezė(projektas)	5–II
5.	2022-02 mėn.	STEAM diena	5–IV
6.	2022-05 mėn.	Diena su knyga	5–IV
7.	2022-02 mėn.	Šimtadienis	III–IV
8.	2022-03 mėn.	Integruota diena „Bitė“	5–III
Pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla 1–4 klasėms			
1.	2021-10-05	Mokslo ir žinių šventė „Kelionė į žinių šalį”	1–4
2.	2021-10-04	Integruota diena „Krenta klevo lapas, rudenėli, labas!”	1–4
3.	2021-12	Kalėdinė šventė „Kalėdų senelio pasaka”	1–4
4.	2022-02	Integruota diena „Apie istoriją, papročius ir kalbą...“	1–4
5.	2022-03	Integruota diena „Pabudinkime žemę”	1–4
6.	2022-05	Atsisveikinimas su mokykla, pažintinė išvyka „Pasitinkam vasarą…”	1–4

37. Pažintinė kultūrinė edukacinė veikla yra organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose.

38. Pažintinės išvykos yra planuojamos mokytojų dalykiniuose planuose. Mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

39. Gimnazijoje sudaryta galimybė mokiniams kiekvieną dieną tarp 3 ir 4 pamokų – užsiimti aktyvia veikla. Tam skirta 30 min pertrauka.

TREČIASIS SKIRSNIS
UGDYMO VEIKLŲ ĮGYVENDINIMAS

40. Gimnazijoje **įgyvendinamos integruojamosios ir prevencinės programos:**

40.1. Sveikatos ugdymo programa vykdoma įgyvendinant projektą- programą „Sveika mokykla“.

40.2. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ yra integruojama į mokomųjų dalykų turinį (2, 3, priedai).

40.3. Nuoseklios, ilgalaikės socialines ir emocines kompetencijas ugdančios prevencinės programos ZIPIO DRAUGAI (priešmokyklinėje grupėje), OLWEUS programa 3–III klasių mokiniams įgyvendinama klasių valandėlių metu.

40.4. Smurto prevencija įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

40.5. 2021–2022 m. m. vykdoma Socialinio emocinio ugdymo programa 6 ir 8 klasėse (74 val.).

40.6. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“, yra integruojama į mokomųjų dalykų turinį (3 priedas).

40.7. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“. Klasių

auklėtojai, vadovaudamiesi planu, organizuoja veiklas. Socialinis pedagogas – atsakingas už Karjeros ugdymą – organizuoja renginius, susitikimus ir kt. formomis padeda mokiniams planuoti savo karjerą.

40.8. Nacionalinio saugumo programa integruota į pilietinio ugdymo pamokas, jaunųjų šaulių veiklą, pilietiškumo projektus.

40.9. Informacinio raštingumo ugdymo turinys 1–4 klasėse įgyvendinamas kaip atskira valanda iš mokinio poreikiams tenkinti valandų. Vyresnėse klasėse informacinis raštingumas diegiamas per visų dalykų pamokas, projektinę veiklą, neformalųjį ugdymą. Verslumo ugdymo programa integruota į matematikos pamokas ir vyksta kaip atskira disciplina II g. kl. ekonomika ir verslumas.

40.10. Finansinio raštingumo programa bus vykdoma 3–4 klasėms kaip atskiro dalyko programa iš mokinio poreikiams tenkinti valandų. 5–10 kl. finansinis raštingumas integruotas į matematikos, ekonomikos ugdymo turinį. Antikorupcinio ugdymo temos analizuojamos per istorijos ir pilietinio ugdymo pamokas bei klasių auklėtojų veiklą.

40.11. Žmogaus saugos bendroji programa 5, 7, I g. klasėse mokoma kaip atskiras dalykas, o kitose klasėse integruojama į fizinį ugdymą, gamtos mokslus ir klasės auklėtojo veiklą.

40.12. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų – Mokymosi mokytis, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo – pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“); šių programų atskirai neplanuojame. Jos yra integruotos į Bendrąsias programas.

40.13. Pradiniame ugdyme etninės kultūros programa integruojama į lietuvių kalbą, muziką, dailę, technologijas ir klasės valandėles.

40.14. Pagrindiniame ugdyme etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ yra dėstoma 6, 7, 8, I g ir II g klasėse 18,5 val. per metus, o 5 klasėje integruota į dalykų turinį ir klasės auklėtojo veiklą.

40.15. Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ yra integruojama į mokomųjų dalykų turinį (3, 4 priedai).

40.16. Integruojamųjų programų dalykų turinys yra numatytas (fiksuojamas) mokytojų rengiamuose ilgalaikiuose dalykų planuose bei šio plano.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS. MOKINIO PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

41. Gimnazija Metodinės Tarybos posėdyje, Vaiko Gerovės komisijoje susitaria dėl mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis išsikelti tikslus, juos įgyvendinti, prisiimti asmeninę atsakomybę už mokymąsi.

42. Individualus ugdymo planas rengiamas:

42.1. atsižvelgiant į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas, ugdymo programą, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą;

42.2. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui.

43. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas organizuojamas pagal mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 “Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo”.

44. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie organizuoja mokykla, pagal vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas, sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui vadovaudamasi pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų ugdymo planų 149-162.3 punktais, pradinio ugdymo programos bendrųjų ugdymo planų 73-84.5 punktais.

45. Mokinys, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių, gali būti mokomas pagal pritaikytas arba individualizuotas programas, vadovaujantis Mažeikių PPT išvadomis.

46. Individualizuotas, pritaikytas programas rengia dalyko mokytojas, konsultuojamas mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės tarnybos specialistų, aprobuoja Vaiko gerovės komisija.

47. Mokyklos Vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės tarnybos (PPT) siūlymu mokiniai turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, – neprigirdintys, turintys vidutinį ir žymų kalbos neišsivystymą, autizmą (normalus intelektas), elgesio, emocijų ir socializacijos sutrikimų, žymių skaitymo ir rašymo sutrikimų, ribotą intelektą, sutrikusį intelektą ar sergantys psichikos ligomis, gali nesimokyti vienos (pirmosios ar antrosios) užsienio kalbos. Leidimas mokiniui nesimokyti vienos užsienio kalbos įforminamas direktoriaus įsakymu.

48. Logopedinė pagalba vykdoma ne pamokų metu. Tai būna individualios (1 mokinys), pogrupinės (2–4 mokiniai) ir grupinės (4–8 mokiniai) pratybos. Kiekvienam mokiniui, turinčiam kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, logopedinėms pratyboms skiriama po 1–2 pamokas per savaitę. Kiekvienam ikimokyklinės ir priešmokyklinės grupės vaikui, turinčiam kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, logopedinėms pratyboms skiriama po 1–2 valandas per savaitę.

49. **Mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą:**

49.1. Planas sudaromas kartu su mokiniu, suderinus su mokinio tėvais ir globėjais. Atsižvelgiama į mokinio PUPP rezultatus, mokinio polinkius.

49.2. Plane turi būti ne mažiau 8 dalykai, pasirinkti norimu lygiu (A, B). Jei mokinys II g klasėje dalyko įvertinimus turi daugiau nei šešis, jam siūlomas išplėstinis lygis (A).

49.3. Mažiausia laikinoji grupė yra sudaryta iš 5 mokinių. Jei nesusidaro grupė arba riboja finansiniai ištekliai, mokiniai dalyko mokosi integruotai A ir B lygio toje pačioje klasėje.

49.4. Mažiausiai vidurinio ugdymo individualiame plane turi būti 28 val. iš privalomų branduolio dalykų bei pasirenkamų dalykų ir modulių, o daugiausiai 32-34 val.

49.5. Siūloma mokiniams rinktis brandos darbą iš labiausiai dominančio dalyko.

50. **Mokiniui, kuris turi aukštesniuosius ugdymosi** poreikius dalykų mokytojams rekomenduojama sudaryti individualų ugdymo/si planą gabumams plėtoti ir siekti individualios pažangos.

51. **Mokinio pasiekimai ir pažanga ugdymo procese vertinami vadovaujantis:**

51.1. teisės aktais, reglamentuojančiais bendrąjį ugdymą ir mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimą;

51.2. mokyklos priimtais sprendimais dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ar (ir) įvertinimo, kurie skelbiami mokyklos interneto svetainėje.

52. Mokinio vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu ir (arba) balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą. Jei vertinama ne pagal šią sistemą, numatomas įvertinimų konvertavimo į pažymius pagal dešimt balę vertinimo skalę laikas, ne vėlesnis nei mokykloje nustatyto ugdymo laikotarpio, pavyzdžiui, trimestro, pusmečio, pabaiga. Neprivaloma konvertuoti, jeigu mokinio pasiekimai įvertinti įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“, jeigu to nepageidauja mokinys ar jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

53. Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime mokykla dalyvauja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos) sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai naudojami ugdymo procese mokinio mokymuisi planuoti ir neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (trimestro, pusmečio) įvertinimą.

PENKTASIS SKIRSNIS
MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

54. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę paskirstytas proporcingai. Vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), mokykloje ugdymo procesui organizuoti sudaromas tvarkaraštis.

55. Vykdoma mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Esant reikalui mokykla priima sprendimus dėl mokymosi krūvių sureguliavimo.

56. Pirmosios klasės mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pradinio ugdymo programą, ir penktosios klasės mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas privalomų pamokų skaičius per savaitę derinamas su mokinių tėvais. Kitų klasių mokiniams bendras pamokų skaičius per savaitę yra didesnis, nei numatyta Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 punktuose dėl klasių dalinimo (technologijos, informacinės technologijos, anglų, rusų kalbos), dėl papildomų valandų mokinio poreikiams tenkinti bei konsultacinių valandų netolygumams šalinti (lietuvių kalba ir literatūra, matematika). Pradinių klasių mokiniams iš valandų mokinio poreikiams tenkinti vykdomas 3–4 klasėse finansinis raštingumas, o 1–4 kl. po vieną valandą per savaitę – informacinis raštingumas.

57.Gimnazijoje susitarta, kad namų darbai atitiktų mokinio galias, būtų naudingi grįžtamajai informacijai apie mokymąsi gauti ir tolesniam mokymuisi. Namų darbai neužduodami atostogoms, neskiriami dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

58. Mokiniai, kurie negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namuose, gali atlikti juos tam skirtoje klasėje. Gimnazijos Kokybės krepšelio plane numatytos namų ruošos grupės.

59. Mokiniams per dieną neskiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami Tamo dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę; Nerašomi kontroliniai darbai po atostogų ar šventinių dienų.

60. Kontroliniai darbai 1-oje ir 2-oje klasėje nerašomi, o kitose klasėse rašomas ne daugiau kaip vienas kontrolinis darbas per dieną. Kontrolinių darbų dažnumas numatomas planuojant dalyko ugdymo turinį ir laikantis mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos.

61. Pamokų tvarkaraštis lanksčiai pritaikomas mokymosi intensyvinimui:

61.1. mokant lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, gamtos mokslų pagrindiniame ir viduriniame ugdyme, anglų kalbos viduriniame ugdyme per dieną dalykui skiriamos dvi pamokos (sudaromos sąlygos kūrybinių darbų rašymui, grupinio darbo organizavimui);

61.2. mokant technologijų ir muzikos viduriniame ugdyme pagal galimybę per dieną dalykui skiriama ne viena, o dvi pamokos (sudaromos sąlygos kūrybinių darbų atlikimui);

61.3. mokinio, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, pamokų tvarkaraštyje yra ne daugiau kaip du vienos pamokos trukmės laisvi laiko tarpai tarp pamokų per savaitę.

61.4. intensyvinant mokymąsi neviršijamas maksimalus mokiniui privalomų pamokų skaičius per savaitę.

62. Esant poreikiui, mokymosi pagalbai skiriamos trumpalaikės arba ilgalaikės konsultacijos. Trumpalaikės konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Ilgalaikės konsultacijos įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, jos formą ir, vykstant konsultacijoms, apie mokinio daromą pažangą.

63. Vadovaujantis mokykloje patvirtintais susitarimais:

63.1. mokiniui, kuris atstovauja mokyklai varžybose, konkursuose, olimpiadose per atostogas, savaitgalio ar švenčių dienomis, tos dienos įskaitomos į mokinio ugdymosi dienų skaičių.

63.2. mokiniui, kuris dalyvauja šalies ir tarptautinėse olimpiadose, varžybose, gali būti suteikiamas laikas joms pasiruošti. Šis laikas įskaitomas į ugdymosi dienų skaičių.

64. Mokinys, kuris mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas muzikos ar sporto mokyklose nuo pamokų gimnazijoje neatleidžiamas.

65. Mokinys, atleistas nuo fizinio ugdymo pamokų, jų metu gali užsiimti kita ugdomąja veikla arba mokytis individualiai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI, BESIMOKANČIAM PAGAL PRADINIO AR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

66. Mokykla ugdymo procese laiku užtikrina sisteminę mokymosi pagalbą, kuri apima:

66.1. žemų pasiekimų prevenciją;

66.2. intervenciją sprendžiant iškilusias problemas ir kompensacines priemones (suteikiama tai, ko mokiniai negali gauti namuose, ir pan.);

66.3. pagalba teikiama mokiniams demostruojantiems aukščiausius pasiekimus (rekomenduojama neformaliojo švietimo veikla mokykloje ir už jos ribų, papildomai konsultuojama rengiant olimpiadoms, konkursams).

67. Gimnazijos administracija, mokytojai ir pagalbos vaikui specialistai stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypatingai tada, kai:

67.1. mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų;

67.2. kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai;

67.3. mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus to paties dalyko įvertinimus;

67.4. mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis nei numatyta *Bendrosiose programose*, ir mokinys nedaro pažangos;

67.5. mokinys per Nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą nepasiekia patenkinamo lygmens;

67.6. mokiniui neatvykus į pamokas dėl nesvarbių priežasčių jam skiriamos užduotys nuotoliniu būdu arba dalyvauja pamokose hibridinėje klasėje (lietuvių kalba , matematika);

67.7. patyrusiems mokymosi sunkumų COVID-19 pandemijos metu.

68. Mokytojui neatvykus į pamokas dėl žinomų priežasčių (suderinus su gimnazijos direktoriu) dalyko ugdymo spragas mažina nuotoliniu būdu (per *Zoom* programą, *Mesenger, Eduka* klasę).

69. Gimnazijoje taikomi įvairūs mokymosi pagalbos teikimo būdai:

69.1. Grįžtamasis ryšys pamokoje, pagal jį nedelsiant koreguojamas mokinio mokymasis pritaikant tinkamas mokymosi užduotis, metodus.

69.2. Trumpalaikės ir ilgalaikės konsultacijos, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato mokykla pagal mokymosi pagalbos poreikį.

69.3. Pačių mokinių pagalba kitiems mokiniams.

69.4. Kokybės krepšelio projekte numatytos 2 namų ruošos grupės 5–6 kl. ir 7–8 kl. mokiniams.

69.5. Gimnazija organizuoja pagalbą, padedančią siekti norimo rezultato ir atskleisti kūrybingumą. Pagal Kokybės krepšelio plane numatytas veiklas 2020–2022 m. 5–8 kl. vyksta dvi programos (5–6 kl. ir 7–8 kl. po 37 val.) kaip mokiniui pasirinkti mokymosi strategijas – išmokti mokytis.

70. Į vaiko ugdymo procesą įtraukiami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) teikiant vaikui įvairią mokymosi pagalbą.

71. Mokymosi pagalbos teikimo veiksmingumas yra analizuojamas ir kompleksiškai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimus. Kartą per mėnesį pagalbos mokiniui veiksmingumas aptariamas VGK posėdyje.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO, PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

72. Mokykla, atvykus asmeniui, baigusiam užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa):

72.1. sudaro galimybes asmenų mokymosi tęstinumui pagal atvykusiųjų ir / ar grįžusiųjų į Lietuvą pasiekimus atitinkančią bendrojo ugdymo programą;

72.2. išsiaiškina atvykusiojo asmens lūkesčius ir norus mokytis kartu su bendraamžiais (suaugusiųjų – pagal suaugusiųjų bendrojo ugdymo programą), švietimo pagalbos poreikį ar poreikį tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos (suaugusiųjų – pagal suaugusiųjų bendrojo ugdymo programą);

72.3. informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį.

72.4. prieš pradedant mokiniui mokytis mokykloje, mokyklos direktoriaus pavaduotojas ugdymui kartu su mokinio būsimos klasės vadovu, mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria poreikį tam tikrą laiko dalį intensyviai mokytis lietuvių kalbos, numato tolesnio mokymosi perspektyvą, švietimo pagalbos poreikį:

72.4.1. sudaro mokinio individualų ugdymo planą, atsižvelgdama į jo mokymosi pasiekimus. Individualiame ugdymo plane numatytas pamokų skaičiaus perskirstymas tarp dalykų, numatytų Bendrųjų ugdymo planų 75, 109, 129 punktuose, sudarant galimybę papildomą valandą skirti lietuvių kalbai mokyti;

72.4.2. numatoma preliminari mokinio adaptacinio laikotarpio trukmė, mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdai. Adaptaciniu laikotarpiu rekomenduojama stebėti mokinių individualią pažangą, pasiekimus. Mokinio adaptacijos procesų valdymą turi koordinuoja mokyklos vaiko gerovės komisija. Kiekvieno mokinio adaptacijos trukmės laikas individualus. Adaptacijos laikotarpiu taikomas tik formuojamasis vertinimas.

73. Mokykla, organizuodama atvykusio ar grįžusio asmens mokymą:

73.1. nuolat bendradarbiauja su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ar teisėtais mokinio atstovais, teikia informaciją apie mokinio mokymąsi, daromą pažangą ir gauna grįžtamąją informaciją;

73.2. klasės auklėtojas konsultuoja mokinį dėl neformaliojo vaikų švietimo veiklų pasirinkimo;

73.2.1. paskiria asmenį, galintį padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, ugdymo procesą;

74. jei mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, mokykla sudaro sąlygas:

74.1. lietuvių kalbos mokytis intensyviu būdu, skiriant konsultacinę valandą, mokytojos padėjėją (lietuvių kalbai). Pirmus metus mokinys iš lietuvių kalbos nevertinamas pažymiu, bet stebima ir fiksuojama jo pažanga.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
LAIKINŲJŲ MOKYMOSI GRUPIŲ SUDARYMAS

75. Įgyvendinant mokyklos ugdymo turinį, kai kurie dalykai yra mokomi dalijant klasę į grupes arba sudaromos laikinosios grupės:

75.1. Informacinės technologijos, kai mokinių dalijimas į grupes priklauso nuo darbo vietų kabinetuose skaičiaus ir įrangos (HN)7, 8, I g. klasėse.

75.2. Technologijos 7, 8, I g. klasėse dėl higienos normų ir darbo saugos reikalavimų bei įrangos.

75.4. Anglų ir rusų kalboms mokyti 7, 8, I g. klasėse.

75.3. Dalykai ir dalykų moduliai III–IV g. klasėse.

76. Laikinosios grupės dydis įgyvendinant pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas yra ne

mažesnis kaip 5 mokiniai.

TECHNOLOGIJOS

Klasė	Mokinių skaičius	Iš jų:		Savaitinių pamokų skaičius pagal ugdymo planą		
		I gr.	II gr.	Klasei	I gr.	II gr.
7	28	14	14	2	2	2
8	21	11	10	1	1	1
I	24	12	12	1,5	1,5	1,5

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

Klasė	Mokinių skaičius	Iš jų:		Savaitinių pamokų skaičius pagal ugdymo planą		
		I gr.	II gr.	Klasei	I gr.	II gr.
7	28	14	14	1	1	1
8	21	11	10	1	1	1
I	24	12	12	1	1	1

UŽSIENIO KALBA II (RUSŲ)

Klasė	Mokinių skaičius	Iš jų:		Savaitinių pamokų skaičius pagal ugdymo planą		
		I gr.	II gr.	Klasei	I gr.	II gr.
7	28	14	14	2	2	2
8	21	11	10	2	2	2
I	24	12	12	2	2	2

UŽSIENIO KALBA I (ANGLŲ)

Klasė	Mokinių skaičius	Iš jų:		Savaitinių pamokų skaičius pagal ugdymo planą		
		I gr.	II gr.	Klasei	I gr.	II gr.
7	28	14	14	3	3	3
8	21	11	10	3	3	3
I	24	12	12	3	3	3

DEVINTASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ MOKYMO NAMIE IR UGDYMOSI ŠEIMOJE ORGANIZAVIMAS

77. Gimnazijos nuostatuose nėra įteisinta pavienio mokymosi forma ugdymosi šeimoje mokymo proceso organizavimo būdu, todėl mokiniai negali būti ugdomi (ugdytis) šeimoje pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą. Mokinių mokymasis namie esant reikalui organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V- 1405 ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795.

78. Mokiniai namie mokomi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu naudojantis Zoom arba Meet platformas, o lietuvių kalbos ir matematikos turi galimybę mokytis hibridiniu būdu. Mokiniui, mokomam namie, gimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojo konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

79. Mokiniams, kurie mokomi namuose:

79.1. pagal pradinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

79.1.1. 1–3 klasėse skiriama 315 pamokų per mokslo metus (9 pamokos per savaitę) Pradinio ugdymo bendrųjų programų ugdymo dalykams įgyvendinti;

79.1.2. 4 klasėje – 385 pamokos per mokslo metus (11 pamokų per savaitę).

79.2. pagal pagrindinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

79.2.1. 5–6 klasėse skiriamos 444 pamokos per mokslo metus (12 pamokų per savaitę);

79.2.2. 7–8 klasėse – 481 pamoka per mokslo metus (13 pamokų per savaitę);

79.2.3. 9–10, gimnazijos I–II g. klasėse – 555 pamokos per mokslo metus (15 pamokų per savaitę);

79.3. pagal vidurinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

79.3.1. gimnazijos III g. klasėje – 504 (14 pamokų per savaitę);

79.3.2. gimnazijos IV g. klasėje – 476 pamokos per mokslo metus (14 pamokų per savaitę).

Baigiamojoje klasėje mokiniui mokomam namuose, turi būti įvykdytas visas ugdymo planas, mažiausiai 28 val./sav. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti gimnazijoje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

80. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovo įsakymu mokinys, kuris mokosi namie pagal pradinio ugdymo programą, gali nesimokyti menų ir fizinio ugdymo, pagal pagrindinio ugdymo programą – dailės, muzikos, technologijų ir fizinio ugdymo, pagal vidurinio ugdymo programą – meninio ugdymo ir technologijų pasirinkto dalyko, technologijų, fizinio ugdymo. Dienyne ir mokinio individualiame plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Pamokos, gydytojo leidimu lankomos mokykloje, įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

81. Mokyklos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę mokymosi pasiekimams gerinti.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS
UGDYMO ORGANIZAVIMAS GRUPINE MOKYMOSI FORMA NUOTOLINIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU MOKINIAMS, KURIE MOKOMI KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU PAGAL PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS

82. Gimnazijos nuostatuose nėra įteisintas nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdas, todėl sprendimą dėl nuotolinio mokymo/si priima gimnazijos taryba, suderinus su savivaldybės administracijos švietimo skyrium ar jo įgaliotu asmeniu. Mokiniams, kurie mokomi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, dalį ugdymo proceso įgyvendinti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu: 5–8 klasių mokiniams iki 10 procentų ugdymo procesui skiriamo laiko per mokslo metus, o I – IV g. klasių mokiniams – iki 30 procentų.

83. Mokykla, planuodama organizuoti ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“.

84. Gimnazija ugdymo procesą įgyvendins nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, kai kurios nors klasės mokiniai bus saviizoliacijoje.

85. Paskutinę dieną prieš mokinių atostogas Žiemos (Kalėdų) ir Pavasario (Velykų) 1-IV g. kl.:

86. kitais nenumatytais iš anksto atvejais, kai pamokos negali vykti kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Gimnazija užtikrina, kad mokiniai pasiektų numatytus mokymosi pasiekimus ir nepatirtų mokymosi praradimų.

87. Konsultacijos (individualios ir grupinės), atsižvelgiant į mokyklos konkrečią situaciją, organizuojamos nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu ir kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.

88. Mokantis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, bus įvertintos mokinių mokymosi sąlygas namuose, aprūpinimas mokymosi priemonėmis, reikalingomis dalyvauti nuotolinio mokymosi procese.

89. Įgyvendinant ugdymo programas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, vyks tik sinchroninis ugdymas. Sinchroninio ugdymo nepertraukiama trukmė ilgiausiai gali vykti 90 min. Išimties atveju ugdymą organizuojant nuotoliniu būdu gali vykti ir asinchroninis ugdymas, jei negalimas sinchroninis.

90. Gimnazija , pradėdama ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui organizuoti. Ugdymo proceso tvarkaraštis, jo keitimai mokiniui, mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) bus žinomi iš anksto. Pamokos struktūra pritaikoma asinchroniniam ir sinchroniniam ugdymui organizuoti, atsižvelgiant į dalyko programos ypatumus ir mokinių amžių. Organizuojant ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, nustatoma pertraukų trukmė, iš kurių viena – ilgesnės trukmės, skirta pietų pertraukai.

III SKYRIUS
PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

91. Pradinio ugdymo programos turinį sudaro šios sritys: dorinis ugdymas, kalbinis ugdymas, matematinis ugdymas, socialinis ir gamtamokslinis ugdymas, meninis ugdymas ir fizinis ugdymas.

92. Pradinėse klasėse visų dalykų moko pradinio ugdymo mokytojas, išskyrus:

92.1. 2, 4 klasėse dorinio ugdymo pamokas;

92.2. 2–4 klasėse anglų kalbos pamokas;

92.3. 1, 2, 4 klasėse – vieną muzikos pamoką, 3 klasėje – dvi muzikos pamokas;

92.4. 1–4 klasėse po 1 šokio pamoką.

93. Pradinio ugdymo mokytojas integruoja mokomuosius dalykus, organizuoja integruoto darbo dienas pagal pažintinei veiklai skirtų dienų planą arba prisijungia prie bendro gimnazijos integruotų dienų plano.

94. Mokytojas, formuodamas integralų ugdymo turinį:

94.1. savo nuožiūra integruoja mokomuosius dalykus, organizuoja integruoto darbo dienas pagal pažintinei veiklai skirtų dienų planą arba prisijungia prie bendro integruotų dienų plano;

94.2. planuodamas darbą, individualizuoja, konkretina ugdymo tikslus ir turinį atsižvelgdamas į vaikų poreikius, klasės ypatumus;

93.3 į ugdymo turinį diegiamos informacinės technologijos, ugdomas skaitmeninis ir finansinis raštingumas;

94. Mokytojas pasirenka įvairius ugdymo turinio integravimo būdus, kai integruojami visi ar keli Bendrųjų programų ugdymo dalykai;

94.1. derina Pradinio ugdymo bendrųjų programų ir neformaliojo vaikų švietimo programų turinį, kurdamas integralų pradinio ugdymo turinį;

94.2. planuodamas ugdymo laiką, išlaiko metams klasei ugdymo dalykams skiriamas pamokas, nurodytas Bendrųjų ugdymo planų 75 punkte;

94.3. ugdymo procesą organizuojant pamoka, nepertraukiamas ugdymo(si) proceso laikas 1–4 klasėse numatomas vadovaujantis Higienos norma;

94.4. ugdymo procesą organizuojant kitomis ugdymo organizavimo formomis (pvz., integruotos veiklos, kūrybinių dirbtuvių, ekskursijos, projekto ir kt.), jis vyksta skirstomas į įvairios nepertraukiamos trukmės ugdymo periodus;

94.5. ugdymo procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų (pvz., muziejuose, parkuose, artimiausioje gamtinėje aplinkoje ir pan.);

94.6. mokykla einamaisiais mokslo metais koreguoja ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinių ugdymosi poreikius, mokinių mokymosi rezultatus, išlaikydama mokslo metams skirtą pamokų / ugdymo valandų skaičių;

94.7. mokykla numato iki 20%, ugdymo procesui skirtų valandų organizuoti už mokyklos ribų, atsižvelgdama į Pradinio ugdymo bendrųjų programų numatytą turinį, mokinių mokymosi poreikius.

95. Mokykla nusprendė organizuoti daugiau pamokų, nei nustatytas minimalus pamokų skaičius, nepažeidžiant Higienos normos reikalavimų, o mokyklos ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius neviršija Mokymo lėšų.

96. Pamokos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti skiriamos, įvertinus mokinių poreikius, atsižvelgiant į mokyklos iškeltus ugdymo prioritetus, spręstinas ugdymo problemas. Lietuvių kalbos ir matematikos įgūdžiams stiprinti (visose klasėse). Iš bendruomeninių valandų numatyta pagalba ruošiant namų užduotis arba šalinant mokymosi spragas. Informacinio (1-4) kl. be finansinio raštingumo (3–4) kl. kompetencijai ugdyti.

97. Neformaliojo ugdymo valandos skiriamos, atsižvelgiant į mokinių poreikius, numatomus ugdymo prioritetus, mokyklos lėšas. Mokiniai renkasi neformaliojo ugdymo programas, padedančias atsiskleisti jų pomėgiams, talentams. Informacija apie mokinius dalyvaujančius neformaliąjam ugdyme žymima Mokinių registre.

98. Pamokų skaičius Pradinio ugdymo bendrajai programai įgyvendinti 2021–2022 mokslo metais ir per savaitę, kai pamokos trukmė 1 klasėje – 35 minutės ir 2–4 klasėse – 45 minutės:

Dalykai	**Klasės**				**Pamokų skaičius 1–4**
	1	**2**	**3**	**4**	
Dorinis ugdymas (tikyba)	1 (35)	1 (35)	1 (35)	1 (35)	**4 (140)**
Lietuvių kalba (gimtoji)	8 (280)	7 (245)	7 (245)	7 (245)	**29 (1015)**
Užsienio kalba 1-oji (anglų k.)		2 (70)	2 (70)	2 (70)	**6 (210)**

Matematika	4 (140)	5 (175)	5 (175)	4 (140)	**18 (630)**
Pasaulio pažinimas	2 (70)	2 (70)	2 (70)	2 (70)	**8 (280)**
Dailė ir technologijos	2 (70)	2 (70)	2 (70)	2 (70)	**8 (280)**
Muzika	2 (70)	2 (70)	2 (70)	2 (70)	**8 (280)**
Fizinis ugdymas	3 (105)	3 (105)	3 (105)	3 (105)	**12 (420)**
Šokis	1 (35)	1 (35)	1 (35)	1 (35)	**4 (140)**
Minimalus pamokų skaičius	23 (805)	25 (875)	25 (875)	24 (840)	**97 (3395)**
Moduliai, pasirenkami dalykai:					
Informacinio raštingumo pradmenys	1 (35)	1 (35)	1 (35)	1 (35)	**4 (140)**
Finansinis raštingumas			1 (35)	1 (35)	**2 (70)**
Maksimalus privalomų pamokų sk.	**24 (840)**	**26 (910)**	**27 (945)**	**26 (910)**	**103 (3605)**
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	1*(35)	1*(35)	1*(35)	1*(35)	**4 (140)**
Iš viso pradinio ugdymo programai įgyvendinti	**25 (875)**	**27 (945)**	**28 (980)**	**27 (945)**	**107 (3745)**
Neformalus ugdymas	2 (70)	2 (70)	2 (70)	2 (70)	**8 (280)**

ANTRASIS SKIRSNIS
DALYKŲ SRIČIŲ UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

99. Ugdymo sričių / ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

99.1. **dorinis ugdymas**:

99.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tikybą;

99.1.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) pateiktą prašymą;

99.2. **kalbinis ugdymas**:

99.2.1. lietuvių kalbos ugdymas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrąją programą;

99.2.2. skiriant Bendrųjų ugdymo planų 75 punkte nurodytas pamokas;

99.2.3. lietuvių kalbos taip pat mokoma(si) integruotai:

99.2.4. Pradinio ugdymo bendrųjų programų pasaulio pažinimo temos, susijusios su Lietuvos istorija, geografija, kultūra, mokomos lietuvių kalba;

99.3. **pirmosios užsienio kalbos mokymas:**

99.3.1. pirmosios užsienio kalbos (anglų) mokoma(si) antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais.

99.4. **socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:**

99.4.1. socialiniam ir gamtamoksliniam ugdymui skiriama po pusė pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko, iš kurio ne mažiau kaip viena ketvirtoji turi būti skiriama praktinei patyriminei veiklai;

99.4.2. socialiniams gebėjimams ugdyti (ne mažiau kaip vieną ketvirtąją) pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje.

99.5. **fizinis ugdymas:**

99.5.1. fiziniam ugdymui skiriamos 105 pamokos per metus(3 pamokos per savaitę);

99.5.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:

99.5.2.1. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

99.5.2.2.siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, ugdymo proceso metu pagal galimybes organizuojamos judriosios pertraukos.

99.6. **meninis ugdymas** (dailė ir technologijos, muzika, šokis):

99.6.1. iš 5 meniniam ugdymui skirtų valandų mokykla, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir mokyklos galimybes 2 valandas skiria dailės ir technologijų ugdymui, 2 valandas – muzikiniam ugdymui ir 1 valandą šokiui;

99.6.2. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip vieną trečiąją dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko;

99.7. **informacinės technologijos**:

99.7.1. skaitmeniniams mokinių gebėjimams ugdyti per visus dalykus ugdymo procese naudojamos šiuolaikinės skaitmeninės technologijos;

99.7.2. Siekiant pagerinti pradinio ugdymo mokinių informacinių technologijų kognityvinius gebėjimus skiriama 1 valanda 1, 2, 3, 4 klasėse informacinių technologijų ugdymui;

99.8. **finansiniam raštingumui ugdyti** 3 ir 4 klasėms skiriama po 1 pamoką per savaitę;

99.9. **Sveikatos, lytiškumo, rengimo šeimai, patyčių prevencijos OPKUS** programa 3–4 kl., **Žmogaus saugos** temos integruojamos į dalykus ir klasės auklėtojo veiklą (2 priedas).

IV SKYRIUS
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

100. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą. Mokiniui gali būti sudaromos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašas).

101. Gimnazija skiria vieno mėnesio adaptacinį laikotarpį pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis ir naujai atvykusiems mokiniams. Siekiant padėti mokiniams sėkmingai adaptuotis, į šią veiklą įtraukiami klasių auklėtojai, mokiniai savanoriai, mokyklos švietimo pagalbos specialistai. Dalis ugdymo proceso mokslo metų pradžioje organizuojama ne pamokų forma. Per adaptacinį laikotarpį mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami ideografiškai.

102. Socialinė–pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Per mokslo metus socialinei-pilietinei veiklai skiriama ne mažiau 10 valandų. Siūloma 5–8 klasėms 10–15 valandų, I–II g. klasėms – 20 val. Socialinė– pilietinė veikla fiksuojama el. dienyne. Mokiniai savo socialinės–pilietinės veiklos įrodymus kaupia patys. (Aptarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 posėdyje protokolas Nr. T2-10).

103. Gimnazija įgyvendindama socialinės-pilietinės veiklos programą, atsižvelgdama į pilietiškumo ugdymą, mokyklos bendruomenės tradicijas, vykdomus projektus, kultūrines bei socializacijos programas. Organizuojant socialinę-pilietinę veiklą, mokinys gali atlikti ją savarankiškai ar bendradarbiaujant su asociacijomis bei savivaldos institucijomis. 5–8 klasių mokinių socialinė-pilietinė veikla orientuota į pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymąsi, jų plėtotę, dalyvaujant gimnazijos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje. Skatinamas mokinių dalyvavimas organizuojant kultūrinius renginius bendruomenės nariams, dalyvaujant šalpos ir socialinės paramos akcijose. I–II g. klasių mokinių socialinė-pilietinė veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus.

ANTRASIS SKIRSNIS
MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

104. Gimnazija užtikrina raštingumo, ypač skaitymo gebėjimų, ugdymą per visų dalykų pamokas:

104.1. priimti bendri kalbos ugdymo reikalavimai mokykloje, rašto darbus mokiniai įteikia rašytus ranka, informacinių technologijų pamokose naudojamasi lietuviška aplinka;

104.2. mokomąsias užduotis panaudoti skaitymo gebėjimams ir lietuvių kalbai ugdyti, atkreipiant mokinių dėmesį į kalbinės raiškos logiškumą, teiginių argumentavimą, nuoseklumą;

104.3. skatinti mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;

104.4 ugdyti kalbinę atsakomybę, kalbinę raišką, suvokiant tai kaip vieną iš prisistatymo viešoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindą.

105. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių gimtoji kalba, kitos gimtosios kalbos, lietuvių valstybinė kalba, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas.

106. **Dorinis ugdymas**. Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą reikia rinktis dvejiems metams (5–6, 7–8, gimnazijos I–II klasėms).

107. **Kalbos:**

107.1. **Lietuvių kalba ir literatūra.**

107.1.1. Mokykla, formuodama ugdymo turinį:

107.1.1.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, mokslo metų eigoje, sudaryti sąlygas pašalinti mokymosi spragas (organizuoti mokymąsi laikinojoje grupėje arba individualių konsultacijų metu ir kt.);

107.1.1.2. integruoti lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų mokymą, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų.

107.1.1.3. Sudarant lietuvių kalbos ugdymo turinį 5–8 kl., vadovautis Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo bendrąja programa patvirtinta Švietimo ir mokslo ministro 2016-01-25, Nr. V-46;

107.1.1.4. Dalyko ilgalaikiame plane numatyta siūlyti mokiniams atlikti projektinius, tiriamuosius, kūrybinius darbus, naudojantis išmaniosiomis technologijomis (planšetė, mobilusis telefonas), skaitmeninėmis erdvėmis (Eduka klasė, Google classroom) bei programomis, pvz.: *Canva, Liveworksheet, Quizizz, Kahoot*, *Slido* ir kt.

107.1.1.5. 5–8 kl. mokiniams skiriama 1 savaitinė valanda Kokybės krepšelio projekto, kurios metu gilinamasi į mokymąsi suprasti tekstą ir jo interpretavimą.

107.2**. Užsienio kalbos.**

107.2.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

107.2.2. Antrosios užsienio kalbos mokyti privaloma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų renka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: rusų, vokiečių kalbas;

107.2.3 Antrosios užsienio kalbos bendroji programa 6 klasei orientuota į A1, o 7–8, I–II g. klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

107.2.4. Mokiniui atvykusiam iš kitos mokyklos pageidaujant tęsti pradėtos užsienio kalbos mokymąsi sudaromos sąlygos užsienio kalbos mokytis švietimo ir mokslo ministro nustatytomis mokymosi formomis ir mokymo proceso organizavimo būdais;

107.2.5. Užsienio kalbas keisti iki vidurinio ugdymo programos pradžios galima tik tuo atveju, jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu. Mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė ir įveikti programų skirtumus:

107.2.5.1. vienerius mokslo metus jam skiriama viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

107.2.5.2. jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir mokykla nustato, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla įskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja į dešimtbalę vertinimo sistemą. Mokykla sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoj užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse.

108. **Matematika.**

108.1. mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamasi Nacionalinio egzaminų centro parengtomis matematinio raštingumo užduotimis;

108.2. mokinių matematikos pasiekimams gerinti atsižvelgiant į NMMP rezultatus rekomenduojama I g. kl. skirti vieną valandą probleminiams uždaviniams ir kognityviniams gebėjimams ugdyti. Siūlomas modulis II g. klasei “Matematikos pagrindai”, skirtas išlyginti ir kompensuoti mokymosi spragas. Žemus mokymosi pasiekimus turintys, naujai atvykę mokytis dalyvauja konsultacinėje valandoje paskirtą savaitės dieną;

108.3. ugdant gabius matematikai vaikus naudojamasi nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis), kitais šaltiniais (kengūriškas uždavinynas http://ku.vadoveliai.lt/; https://www.plastelina.net/);

108.4. naudojamasi informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis „Interaktyvūs mokymosi objektai gimnazijoms. Matematika”, Youtube matematikos vaizdo pamokos, epamokos, atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimanti geometriją, algebrą, statistiką; Žinioms įvertinti (įsivertinti), refleksijai naudojamos kompiuterinės internetinės programos Kahoot, Eduka klasė, Google Classroom platforma.

109. **Informacinės technologijos.**

109.1 Informacinių technologijų ugdymo kursas apima 5, 6, 8 klases po 37 dalyko pamokas per metus. 7 klasėje skiriama 18,5 val. per metus.

109.2. I–II g. klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Mokykla siūlo rinktis ne mažiau kaip du modulius. Mokiniai rinkosi programavimo pradmenų modulį.

110. **Gamtamokslinis ugdymas.**

110.1. Gamtos mokslų mokymasis grindžiamas realiais ir virtualiais gamtamoksliniais reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės gamtos problemoms atpažinti ir spręsti, pirmiausia – lokaliu, vietos aplinkos ir bendruomenės lygmeniu, o įgijus patirties – Lietuvos ir globaliu lygmeniu. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant bei vykdant kitas praktines veiklas;

110.2. Fizikos, biologijos ir chemijos praktinių veiklų metu, naudojantis realiomis priemonėmis ir virtualiais mokomaisiais objektais, atliekami laboratoriniai darbai, tiriamieji darbai, sprendžiami eksperimentiniai ir probleminiai uždaviniai. Tiriamuosius darbus mokiniai atlieka individualiai, poromis arba mažomis bendradarbiaujančiomis grupėmis. Tiriamoji veikla vykdoma ir trumpalaikių fizikinių projektų metu. Atlikdami tokių projektų užduotis, mokiniai ieško, kaupia ir apdoroja informaciją, naudodamiesi buitinėmis ir kabinete esančiomis priemonėmis, atlieka eksperimentus, juos filmuoja, fotografuoja, kuria pristatymus *Microsoft Power Point* ir *Windows Movie Maker* programomis;

110.3. Mokykloje mokymosi aplinka iš dalies pritaikyta eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti. Pamokose naudojamos svetainės ir puslapiai:

110.3.1. Fizikos mokymui naudojami puslapiai:

http://mkp.emokykla.lt/imo/lt/fizika/,
http://mkp.emokykla.lt/fizika9-10/fobjects,
https://phet.colorado.edu/en/simulations/category/physics,
http://gamta7-8.mkp.emokykla.lt/., mozaweb.com.

110.3.2. Fizikiniams tyrimams atlikti naudojamos fizikos kabinete esančios mokyklinės laboratoriniams eksperimentams atlikti skirtos priemonės, gamtamokslinio ugdymo spintų priemonės, parankios buitinės priemonės, kompiuterinės fizikos programos (Fizika 8 klasei, Puslaidininkiai, Optika, MOFI, Testai. Fizika. Į pagalbą abiturientui. TEV, Crocodile Physics, Dangus);

110.3.3. Chemijos mokymui naudojami puslapiai:

http://gamta5-6.mkp.emokykla.lt/lt/mo/demonstracijos,
http://mkp.emokykla.lt/imo/lt/chemi, https://smp2014ch.ugdome.lt

110.3.4. Žinioms, išmokimui įvertinti, savitikrai, refleksijai naudojamos kompiuterinės internetinės programos Kahoot, socrative.com, wordwall.com, slido.com, polleverywhere.com, mentimeter.com, Eduka klasė, Google Classroom platforma.

110.4. Eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus; 7 klasėje siūlomas modulis „Fizikos eksperimentiniai uždaviniai", kuriuo siekiama pagerinti mokinių tiriamosios veiklos įgūdžius, mokėjimo mokytis ir dalykinę kompetencijas. Darbai atliekami naudojantis gamtamokslinio ugdymo spintų priemonėmis, 3D klasės ištekliais.

110.5. Gamtamoksliniams pasiekimams gerinti, 2020–2022 metais bus vykdomas ESSF projektas *Gamtos mokslų ugdymo stiprinimas, sinchronizuojant praktines, teorines ir virtualias aplinkas.* Projekto metu, mokiniai, mokysis dirbti su šiuolaikiniais jutikliais, derindami realų eksperimentą, rezultatų apdorojimą kompiuteriu ir teorines žinias.

111 **Technologijos.**

111.1. Mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

111.2. Mokiniams, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Mokytojui padedant, mokiniai kaupia ir gilina žinias apie orientavimą karjerai Lietuvoje ir Europoje, Lietuvos ūkio šakas ir jose gaminamą produkciją. Įvairių testų pagalba aiškinamasi profesijos ir asmeninių charakterio savybių suderinamumas. Organizuojamos ekskursijos į vietines įmones ir profesinio mokymo įstaigas (Šiaulių darbo rinkos mokymo centras, VšĮ Šiaulių darbo rinkos mokymo centro Mažeikių padalinio fizinės medicinos ir reabilitacijos centras GELMĖS, UAB „Stepono baldai", Židikų pirminės sveikatos priežiūros centras, Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centras, vyks susitikimai su profesijų atstovais.

111.3. Gimnazijoje iš projekto ,,Socialumo ir amatų įgūdžiai Lietuvos ir Latvijos pasienio bendruomenių gerovei", lėšų sukurta technologijų bazė naudojama I–IV g. klasių ugdymo procese tekstilės ir gaminių dizaino srityse. Mokiniai turi galimybę susipažinti ir išbandyti pamokose moderniąsias technologijas: siuvinėjimas, vėlimas, audimas, mezgimas, naudojant kompiuterines programas. Alembikas naudojamas I g. klasės kurse per 17 val. integruotą kursą, ugdant verslumą. 3D spausdintuvas pasitarnauja modernizuojant I–III g. klasių taikomojo meno, amatų, dizaino pamokas.

111.4. Gimnazija, bendradarbiaudama su socialiniais partneriais (verslininkais, ūkininkais), technologijų programų turinį derina su atitinkama formaliojo mokymo programa, o jai įgyvendinti dažnai naudojasi socialinio partnerio turima baze.

112. **Socialinis ugdymas.**

112.1. Per socialinių mokslų pamokas mokymasis grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis;

112.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto bei Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalis istorijos ir geografijos pamokų organizuojamos netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose, kaip pavyzdžiui Židikų Marijos Pečkauskaitės – Šatrijos Raganos muziejuje, rašytojos Marijos Pečkauskaitės parke, Mažeikių muziejuje, Renavo dvare), naudojamasi virtualiosiomis mokymosi aplinkomis;

112.3. Socialinių mokslų metodinėje grupėje priimtas sprendimas pilietiškumo ugdymo pagrindų mokymo: dalis pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per pilietiškumo akcijas;

112.4. Gimnazija, formuodama ugdymo turinį, I–II g. klasių mokinių projektinio darbo gebėjimams ugdyti skirti apie 20 procentų dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus. Informacija apie projektinės veiklos vykdymą numatoma ilgalaikiuose dalyko planuose;

112.5. Laisvės kovų istorijai mokyti skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas;

112.6. 5–6 klasės istorijos kurso turinį dėstyti eiliškumo pradėti nuo Lietuvos istorijos epizodų;

112.7. Socialinių mokslų metodinėje grupėje priimtas sprendimas pilietiškumo ugdymo pagrindų mokymo: dalis pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per pilietiškumo akcijas. Dalyvavimas akcijose fiksuojamas kaip pilietiškumo pamoka. Informacija apie vykusias priemones kaupiama elektroninėse laikmenose;

112.8. Į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruojamos: Lietuvos ir pasaulio realijos, kurios turi būti nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamos su mokiniais, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos, tokias kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai bei kitos panašios temos;

113. **Fizinis ugdymas.**

113.1. Fiziniam ugdymui 5, 6, 7, 8 klasėse skiriamos 3 val., I g., II g. klasėse 2 valandos per savaitę. Sudarytos sąlygos visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo veiklas (šaulių, sportinių žaidimų, jėgos sporto, šokio) per neformaliojo ugdymo pamokas gimnazijoje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje. Duomenys apie neformaliojo ugdymo veiklas fiksuojami elektroniniame dienyne Tamo.

113.2. Fiziniam ugdymui nesudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės;

113.3. Patalpos, kuriose vyksta fizinio ugdymo pamokos, atitinka Higienos normos reikalavimus;

113.4. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams siūloma fizinio aktyvumo formų:

113.5. mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

113.6 parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami, atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

113.7. Gimnazija mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pavyzdžiui, stalo žaidimus, šaškes, smiginį, veiklą bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

114. **Menai.** Meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės, muzikos dalykai.

115. **Žmogaus sauga**. Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668).

115.1. 5 ir 7 klasėse žmogaus saugai mokyti skiriama po 1 val., o I g. kl. – 0,5 val. per savaitę.

116. **Sveikatos ugdymas.** Gimnazija, organizuodama sveikatos ugdymą, vadovaujasi Sveikatos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 (Žin., 2012, Nr. 105-5347). Stiprinant mokinių sveikatą, ugdant sveiką gyvenseną vadovautis Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo tvarkos aprašu. Sveikatos ugdymas, lytiškumo programa integruota į klasės auklėtojo veiklą, gamtos mokslų turinį bei dorinio ugdymo dalykų ugdymą. Gimnazija dalyvauja sveiko maisto programoje.

117. **Ugdymas karjerai**. Gimnazija, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V1090/A1-314 (Žin., 2012, Nr. 82-4284).

117.1. Karjeros ugdymas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014-01-15 įsakymu Nr. V-72 patvirtinta Ugdymo karjerai programą;

117.2. Profesinio veiklinimo tikslas gimnazijoje – organizuoti mokinių veiklą naudojant realaus ar virtualaus darbo kontekstą ir aplinką, plėtojant mokinių žinias ir įgūdžius apie įvairias darbo veiklos sritis, darbą, įsidarbinimą, darbdavius ir darbuotojus. Šioje srityje gimnazija aktyviai bendradarbiauja su Mažeikių priešgaisrine gelbėjimo tarnyba, Mažeikių vandenys, UAB Stepono baldai, AB Orlean Lietuva, Mažeikių verslininkų asociacija, Mažeikių užimtumo tarnybos filialu;

117.3. Mokinių ugdymo karjerai veikla vykdoma dalyvaujant karjeros koordinatorei socialinei pedagogei, klasių vadovams, įvairių dalykų mokytojams, kitiems švietimo pagalbą teikiantiems specialistams, turintiems kompetencijų vykdyti mokinių ugdymą karjerai, siekiant veiksmingiau padėti mokiniams pasirengti gyvenimui ir darbui, pasirinkti mokymosi (studijų) kryptį;

118. **Etninės kultūros ugdymas**. Gimnazija, organizuodama etninės kultūros ugdymą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 (Žin., 2012, Nr. 46-2252);

118.1. Etninės kultūros ugdymui 6–8, I–II g. klasėse skiriama po 0,5 pam./sav., o 5 kl. ir III ir IV klasėse programa integruota į auklėtojo veiklą bei neformalųjį ugdymą, literatūrą, muziką, technologijas.

119. **Prevencinių programų įgyvendinimas**. Mokytojų tarybos sprendimu, prevencinės programos integruojamos į dalykų pamokas, papildomo ugdymo užsiėmimus, klasės auklėtojų veiklą.

120. Mokytojai ne mažiau 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizuoja ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne mokyklos aplinkoje. Šias pamokas planuoja ir numato ciklo plane. Dalį ugdymo turinio įgyvendina per pažintinę ir kultūrinę veiklą, edukacines ekskursijas.

121. Valandos mokinio mokymosi poreikiams tenkinti skirtos rašybos įgūdžiams tobulinti 5 ir Ig. klasėse, II g. klasėje matematikos dalyko žinioms ir gebėjimams stiprinti, 7 klasėje viena val tiriamiesiems gamtos mokslų darbams bei etninei kultūrai ugdyti 6–II g. klasėse, Ig ir II g klasėse braižybos pradmenų mokymui.

122. Pagrindinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę 2021–2022 mokslo metais.

Eil. Nr.	**Dalykas**	**Pamokų skaičius 5–8 klasėse**			
		5	**6**	**7**	**8**
1.	Dorinis ugdymas (tikyba)		1(37)	1(37)	1(37)
	Dorinis ugdymas (etika)	1(37)			
Kalbos:					
2.	Lietuvių kalba (gimtoji)	5(185)	5(185)	5(185)	5(185)

3.	Užsienio kalba (1-oji) (anglų)	3(111)	3(111)	3+3(222)	3+3(222)
4.	Užsienio kalba (2-oji) (rusų – vokiečių)		2 (74)	2+2(148)	2+2(148)
5.	**Matematika**	4(148)	4(148)	4(148)	4(148)
Gamtamokslinis ugdymas:					
6.	Gamta ir žmogus	2(74)	2(74)		
7.	Biologija			2(74)	1(37)
8.	Fizika			1(37)	2(74)
9.	Chemija				2(74)
10.	**Informacinės technologijos**	1(37)	1(37)	1(37)	1+1(74)
Socialinis ugdymas:					
11.	Istorija	2(74)	2(74)	2(74)	2(74)
12.	Pilietiškumo pagrindai				
13.	Geografija		2(74)	2(74)	2(74)
Meninis ir technologinis ugdymas, kūno kultūra:					
14.	Dailė	1(37)	1(37)	1(37)	1(37)
15.	Muzika	1(37)	1(37)	1(37)	1(37)
16.	Technologijos	2 (74)	2 (74)	2+2(148)	1+1(74)
17.	Fizinis ugdymas	3(111)	3(111)	3(111)	3(111)
18.	Žmogaus sauga	1(37)		1(37)	
Minimalus privalomų pamokų skaičius		26(962)	29(1073)	38(1406)	38(1406)
Dalykų moduliai, pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, pasirenkamieji dalykai:					
19.	Etnokultūra		0,5*(18,5)	0,5*(18,5)	0,5*(18,5)
	Lietuvių kalbai	1*(37)	1*(37)		
	Biologijos ir fizikos tiriamieji ir laboratoriniai darbai			1* (37)	
Maksimalus pamokų skaičius		27(999)	30,5 (1128,5)	39,5 (1461,5)	38,5 (1424,5)

*mokinio poreikiams tenkinti

123. Pamokų paskirstymas I–II g. klasėms 2021–2022 m. m.:

Eil. Nr.	**Dalykas**	**Pamokų skaičius I–II g. klasėse**	
		I g.	**II g.**
1.	Dorinis ugdymas (tikyba)	1(37)	1(37)
	Kalbos:		
2.	Lietuvių kalba (gimtoji)	4(148)	5(185)
3.	Užsienio kalba (anglų 1-oji)	3+3(222)	3 (111)
4.	Užsienio kalba (rusų, vokiečių 2-oji)	2+2(148)	2(74)
5.	**Matematika**	4(148)	4(148)
Gamtamokslinis ugdymas:			
6.	Gamta ir žmogus	-	-
7.	Biologija	2(74)	1(37)
8.	Fizika	2(74)	2(74)

9.	Chemija	2(74)	2(74)
10.	**Informacinės technologijos**	1+1(74)	1(37)
Socialinis ugdymas:			
11.	Istorija	2(74)	2(74)
12.	Pilietiškumo pagrindai	1(37)	1(37)
13.	Geografija	2(74)	1(37)
14.	Ekonomika ir verslumas		1(37)
Meninis ir technologinis ugdymas, kūno kultūra:			
15.	Dailė	1(37)	1(37)
16.	Muzika	1(37)	1(37)
17.	Technologijos	1,5+1,5(111)	1(37)
18.	Kūno kultūra	2(74)	2(74)
19.	Žmogaus sauga	0,5(18,5)	-
Minimalus privalomų pamokų skaičius		**39,5(1461,5)**	**31(1147)**
Dalyko moduliai, pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, pasirenkami dalykai			
Etnokultūra		0,5*(18,5)	0,5*(18,5)
Braižyba		1*(37)	1*(37)
Lietuvių kalba		1(37)	
Matematika			1(37)
Maksimalus pamokų skaičius		**42(1554)**	**33,5(1239,5)**

*mokinio poreikiams tenkinti

124. Pamokų skaičius, numatytas mokslo metams, skiriasi tik tose klasėse, kurios yra dalinamos į grupes, tačiau ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius neviršija numatytų Mokymo lėšų.

V SKYRIUS
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

125. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai.

126. Vidurinio ugdymo programą gimnazijoje sudaro: dorinis ugdymas (etika, katalikų tikyba, kalbos: lietuvių kalba ir literatūra, užsienio (anglų) kalba, matematika, gamtamokslinis ugdymas: biologija, chemija, fizika, socialinis ugdymas: istorija, geografija, meninis ugdymas (dailė, muzika), technologijos (taikomasis menas, amatai, dizainas), informacinės technologijos, fizinis ugdymas.

127. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:

127.1. privaloma dalis: privalomi mokytis dalykai ir privalomai pasirenkamieji dalykai.

127.2. laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai, Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.

128. Mokinys kartu su mokytojais, padedant tėvams (globėjams, rūpintojams), pasirengia individualų ugdymo planą pagal mokyklos nustatytą individualaus ugdymo plano struktūrą.

129. Individualų ugdymo planą mokinys gali keisti pagal mokyklos nustatytą individualaus plano keitimo tvarką (Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, kursų keitimo tvarkos aprašas 2017-08-25, direktoriaus įsakymas Nr.V1-132).

130. Mokinio pasirinkti mokytis dalykai tampa privalomi.

131. Privalomų, privalomai ir laisvai pasirenkamų dalykų mokinio individualiame plane yra ne mažiau nei 8, o minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28.

132. Didinant pamokų skaičių per savaitę, privalu laikytis Higienos normoje numatyto pamokų skaičiaus per dieną– ne daugiau kaip 7 pamokos per dieną, 35 valandos per savaitę.

133. Mokiniai pagal gebėjimus ir poreikius turi galimybę pasirinkti išplėstinį arba bendrinį kursą, tačiau dirbama integruotai dėl nesusidariusių grupių skaičiaus (matematika, fizika, biologija, istorija).

134. Gimnazijoje sudarytos sąlygos (konsultacijos iš bendruomeninių valandų) pagerinti pasirinktų ugdymo sričių ar atskirų dalykų kompetencijas papildomai rengtis brandos egzaminams .

135. Gimnazija padeda mokiniams susipažinti su profesijų įvairove ir pasirinkimo galimybėmis, planuoti tolesnį savo mokymąsi ir (ar) darbinę veiklą, karjerą rengiant susitikimus su sėkmingą karjerą padariusiais buvusiais mokiniais, organizuojant pamokas kitose erdvėse.

136. Keisti dalyką ar dalyko kursą mokinys gali atsiskaitęs (išlaikęs įskaitą) iš naujai pasirinkto dalyko programos ar dalyko kurso skirtumo; jei įskaita išlaikoma mokslo metų pradžioje, pažymys nerašomas, tik pažymima, kad įskaita išlaikyta: jei įskaita išlaikoma pusmečio ar mokslo metų pabaigoje, įvertinimas, prie kurio pažymimas kursas raidėmis B (bendrasis) arba A (išplėstinis), įrašomas stulpelyje prie pusmečio ar metinių pažymių; mokiniui, kuris mokysis pagal dalyko programos bendrąjį kursą ir kurį tenkina turimas išplėstinio kurso įvertinimas, laikyti įskaitos nereikia.

137. Mokiniai, norintys keisti kursą, privalo savarankiškai, konsultuojami atitinkamo dalyko mokytojo, pasirengti ir atsiskaityti už reikiamų dalykų programų skirtumus ne vėliau kaip iki antrųjų metų pirmojo pusmečio pabaigos.

138. Mokinio pasirinkto dalyko kurso ar dalyko modulio pakeitimo tvarka:

Mokinys	Mokytojas	Administracija
1. Moksleivis, norintis keisti dalyką ar kursą, pateikia prašymą mokyklos direktoriui ne vėliau kaip prieš mėnesį iki pusmečio ar mokslo metų pabaigos. 2. Moksleivis mokosi pagal atitinkamą dalyko ar kurso programą, konsultuojasi su dalyko mokytoju, atsiskaito mokytojo ir mokinio suderintu laiku iki direktoriaus įsakymu nurodytos datos.	1. Dalyko mokytojas mokiniui, keičiančiam dalyką ar kursą, sudaro individualią programą. 2. Dalyko mokytojas suderina su mokiniu ir skiria jam konsultacijas, nustato mokinio atsiskaitymo formas ir laiką. 3. Dalyko ar kurso keitimas, įskaitos įforminamos dienyne.	1. Mokyklos direktorius tvirtina įsakymu mokinio pasirinkimą. 2. Direktorius mokiniui konsultuoti, kontroliniams darbams bei įskaitoms organizuoti įsakymu skiria dalykų mokytojus.

139. Laikinosios grupės vidurinio ugdymo programai įgyvendinti yra sudarytos menams, biologijai, fizikai, chemijai, informacinėms technologijoms ir technologijoms mokytis bei dalykų moduliams.

140. Gimnazijoje yra po vieną III ir IV g. klases todėl, pagal skirtas mokymo lėšas pasirinktas tinkamiausias būdas įgyvendinti dalykų bendrojo ir išplėstinio kursų programas ir užtikrinti mokymo kokybę lietuvių kalbai ir literatūrai, matematikai, užsienio kalbai mokytis skirtos modulių valandos.

141. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių fizinis ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 107.2 ir 107.4 papunkčiais.

142. Vidurinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per dvejus: 2021–2022 m. m., 2022–2023 m. m.

2021–2022 m. m., 2022–2023 m. m.

Dalykai	Mokinių individualaus ugdymo plano dalykai ir jiems skiriamos pamokos per savaitę		Grupių skaičius		Bendras pamokų skaičius
	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas	III g. klasė	IV g. klasė	III g. klasė
Dorinis ugdymas:					
Etika	2	–	1	1	1
Kalbos:					
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	10	1	1	5
Užsienio kalba (1-oji) anglų k.	6B1	6B2	1	1	3
Socialinis ugdymas:					
Istorija	4	6	1	1	3
Geografija	4	6	1	1	2
Matematika	6	9	1	1	5
Gamtamokslinis ugdymas:					
Biologija	4	6	1	1	3
Chemija	4	6	1	1	2
Fizika	4	7	1		3
Menai:					
Muzika	4	6	1	1	2
Taikomasis menas, amatai, dizainas	4	6	1	1	3
Kūno kultūra:					
Bendroji kūno kultūra	6	8	1	1	4
Žmogaus sauga*	0,5				
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai					
Anglų kalbos teksto kūrimas			1	1	1
Teksto raiška			1	1	2
Lietuvos valstybingumo istorija			1	1	1
Matematikos praktikumas			1	1	1
Tu ir tavo genai			1	1	1
Fizikos kompleksiniai uždaviniai			1	1	1
Viso tarifikuota			18	18	43

*Žmogaus sauga – integruojama į dalykų mokymo turinį. **konsultacinės valandos, nesusidarius grupei.

2020–2021ir 2021–2022 m. m.

Dalykai	Mokinių individualaus ugdymo plano dalykai ir jiems skiriamos pamokos per savaitę		Grupių skaičius		Bendras pamokų skaičius
	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas	III g. klasė	IV g. klasė	III g. klasė
Dorinis ugdymas:					
Tikyba/etika	2	–	1	1	1
Kalbos:					
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	10	1	1	5
Užsienio kalba (1-oji) anglų k.	6B1	6B2	1	1	3
Socialinis ugdymas:					
Istorija	4	6	1	1	3
Geografija	4	6	1	1	3
Matematika		9	1	1	5
Programavimas					2**
Gamtamokslinis ugdymas:		6			
Biologija	4	6	1	1	3
Fizika	4	7	-	-	2
Menai:					
Muzika	4	6	1	1	2
Taikomasis menas, amatai, dizainas	4	6	1	1	3
Kūno kultūra:					
Bendroji kūno kultūra	6	8	1	1	3
Žmogaus sauga*	0,5				
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai					
Anglų kalbos teksto kūrimas			1	1	1
Teksto raiška			1	1	2
Lietuvos valstybingumo istorija			1	1	1
Matematikos praktikumas			1	1	2
Tu ir tavo genai			1	1	1
Fizikos kompleksiniai uždaviniai			1	1	1
Viso tarifikuota			16	16	43

143. Viso valandų vieniems mokslo metams vidurinio ugdymo programoje esant vienai gimnazijos klasei – 43 val./sav.

144. Gimnazijos ugdymo plane numatomų kontaktinių valandų skaičius neviršija Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyto kontaktinių valandų skaičiaus.

145. Vidurinio ugdymo organizavimas karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuojamas vadovaujantis BUP 7 priedu.

146. **Žmogaus saugos dalykas integruojamas į ugdymo dalykus, klasės auklėtojo veiklą**.

146.1. Į vidurinio ugdymo dalykų turinį integruojama Žmogaus saugos ugdymo bendroji programa. Programos temos integruojamos į atskirus dalykus bei klasės auklėtojo veiklą:

146.1.1 Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams. Ryšys tarp individo, šeimos ir bendruomenės sveikatos ir saugumo. Kas yra prekyba žmonėmis, kokios galimos priežastys ir kaip netapti prekybos žmonėmis auka. Kokios bendruomenės įstaigos ir organizacijos gali suteikti pagalbą. Kokiais būdais galima stiprinti savo, šeimos, bendruomenės sveikatą ir saugumą. Mano indėlis kuriant saugią bendruomenę – **Dorinis ugdymas.**

146.2. Saugi elgsena buityje ir gamtoje – **Klasės auklėtojo veikla.**

146.3. Kaip įvertinti saugumo savo aplinkoje lygį. Kodėl svarbu atsakomybė: informavimas apie nesaugią situaciją gali išgelbėti gyvybę. Aptarti pavyzdžius iš savo aplinkos.

146.4. Saugios ir darnios aplinkos sau, bendruomenei ir gyvūnams kūrimas. Gyvūno savininko ir aplinkinių socialiniai vaidmenys, įsipareigojimai ir atsakomybė už pareigų nevykdymą. Gyvūnų teisių pažeidimai, jų padariniai ir problemos. Lietuvoje veikiančios kompetentingos įstaigos ir organizacijos, kurios suteiktų reikalingą pagalbą bet kokioje žmogaus ar gyvūno situacijoje. Informacijos gyvūnų gerovės klausimais įvairiuose informaciniuose portaluose rinkimas ir sklaida, skatinant pilietiškumą ir bendruomeniškumą. Gyvūnų gerovės samprata. Kaip informacijos sklaida prisideda prie gyvūnų gerovės ir žmogaus saugos užtikrinimo.

146.5. Saugi elgsena eismo aplinkoje – **Kūno kultūra.**

146.6. Eismo aplinka ir eismo dalyvis. Eismo tvarka. Eismo aplinkoje tykantys pavojai, grėsmės; kintančios eismo aplinkos stebėjimas ir vertinimas, savarankiškas naujų, pakitusiai eismo aplinkai adekvačių saugaus eismo modelių kūrimas; pėsčiųjų, dviratininkų, keleivių, vairuotojų elgesys eismo saugumo aspektu, jų patirtis eismo aplinkoje (organizuojamos bendraamžių, draugų, šeimos narių apklausos siekiant kuo detaliau išanalizuoti jų elgesį ir patirtį eismo aplinkoje).

146.7. Kelio, laiko, greičio sąvokų plėtojimas / gilinimas, fizikinių dėsnių įtaka eismo saugumui (derinami su kitų ugdymo sričių programomis). Aplinkos apsauga: tarša išmetamosiomis dujomis, poveikis sveikatai, (derinama su kitų ugdymo sričių programomis); aplinką saugančios transporto priemonės (pavyzdžiui, elektromobiliai). Eismo įvykiuose patiriamos traumos. Šalies, regiono, rajono, miesto traumatizmo analizė, eismo įvykių kaltininkai ir aplinkybės. Konkrečių eismo įvykių aptarimas ir analizė. Laiko (metų, savaitės dienų, paros, valandų) avaringumo statistika ir priežastys (analizė).

146.8. Globalus eismas (sausumos, oro ir vandens transporto keliais) ir transporto priemonės (sausumos, vandens, oro). Pėsčiųjų, dviratininkų, mopedų, motorolerių vairuotojų, keleivių traumatizmas. Eismo įvykių, kurių kaltininkais ar nukentėjusiais jie tampa, analizė. Priežastys, susijusios su nukentėjusio pėsčiojo, keleivio, vairuotojo veiksmais, ir priežastys, susijusios su kitų eismo dalyvių veiksmais. Veiksniai, turintys ar galintys turėti įtakos eismo saugumui (meteorologinės sąlygos, techniniai transporto priemonių gedimai, techninė transporto priemonės būklė, netikėtos kliūtys kelyje, sutrikusi eismo dalyvių sveikata, apsvaigimas nuo alkoholio ir narkotinių medžiagų ir panašiai). Eismo dalyvių atsakomybė už savo elgesį kelyje, pareigos, nuobaudos už kelių eismo taisyklių pažeidimus. Transporto (sausumos, vandens, oro) sukeltas traumatizmas Lietuvoje ir pasaulyje (ar Europos Sąjungoje) (lyginamoji statistika). Techniniai įrenginiai, diegiamos inžinerinės priemonės, skirtos pėsčiųjų, keleivių, dviratininkų, mopedų bei motociklų, automobilių vairuotojų pažeidžiamumui mažinti. Pasyvaus saugumo priemonės.

146.9. Eismo organizavimo tobulinimas. Eismo dalyvio atsakingo elgesio kelyje ugdymas. Mokymas ir mokymasis saugaus eismo analizuojant ir vertinant situacijas, iškylančias eismo aplinkoje. „Pavojingų situacijų“ vertinimas, teisingų sprendimų priėmimas, praktinis taikymas. Atsakomybė už save ir kitus eismo dalyvius kelyje.

146.10. Saugi elgsena ekstremaliosiose situacijose **– Istorija.**

146.11. civilinės saugos sąvoka: civilinės saugos veiklos: aiškinamas turinys ir nagrinėjamas rizikos įvertinimas, prevencija, parengtis, ekstremaliųjų situacijų valdymas, kūrimas, pratybos, civilinės saugos pajėgos. Lietuvos gyventojų teisės ir pareigos civilinės saugos srityje. Gyventojų apsauga: kolektyvinė gyventojų apsauga, asmeninė gyventojų apsauga. Evakavimas į saugią teritoriją: skubus, uždelstas evakavimas, evakavimasis savo transportu, evakavimo punktai.

Kolektyvinės gyventojų apsaugos, taikytos pasaulyje, pavyzdžiai. Evakuacinis išėjimas: sąvoka, reikalavimai evakuaciniams išėjimams. Nagrinėjama, kaip išeiti, jeigu evakuacinis išėjimas uždūmintas arba evakuacija negalima.

146.12. Gaisro gesinimas: pirminės gaisro gesinimo priemonės, ugnies gesintuvai. Gesinimo principai: nagrinėjama veiksmų „pranešk-gesink-gelbėkis“ seka skirtingais gaisrų atvejais. Aiškinamasi skirtumai tarp vandens putų, miltelių, angliarūgštės gesintuvų. Analizuojamas gaisro gesinimas degimo trikampio komponentų atžvilgiu.

146.13. Gamtinio pobūdžio ekstremaliosios situacijos: tai ryškūs klimatinių sąlygų pakitimai, sukeliantys stichines nelaimes, masinius miškų ir durpynų gaisrus, ekologiškai pavojingus reiškinius, ypač pavojingas arba masines epidemijas, epizootijas, epifitotijas. Lietuvai būdingi geologiniai, meteorologiniai, hidrologiniai gamtiniai reiškiniai, kurie gali kelti pavojų žmogaus sveikatai ir gyvybei. Požymiai pagal kuriuos galima prognozuoti ar atpažinti artėjančią ar potencialiai galimą gamtinio pobūdžio ekstremaliąją situaciją. Epidemijos, epizootijos sąvokos, pateikiami pavojingų ar ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų pavyzdžiai. Klimato kaitos poveikis: analizuojamos klimato kaitos poveikio sąlygojamos gamtinio pobūdžio ekstremaliosios situacijos, jų pasikartojimo dažnumas, intensyvumas. Saugaus elgesio principai artėjant pavojingam gamtiniam reiškiniui ir jo metu esant uždarose, atvirose vietovėse – **Fizika, biologija.**

146.14. Ekologinio pobūdžio ekstremalioji situacija: aptariama sąvoka, aptariama aplinkos oro užterštumas, vandens užterštumas, dirvožemio, grunto užterštumas arba kitoks jam padarytas poveikis, branduolinė avarija, radiologinė avarija. Mokiniai diskutuoja apie galimas priežastis, galinčias sukelti ekologinio pobūdžio ekstremaliąją situaciją. Vertinama ir diskutuojama apie atominės energetikos objektų daromą poveikį (potencialų poveikį) ir pasekmes avarijos tokiuose objektuose metu, radioaktyvių dalelių daromą poveikį gyviesiems organizmams ir gamtinei aplinkai. Grėsmės ekologiniam saugumui: gamtinės, techninės, socialinės, kriminalinės. Analizuojamos didžiausios Lietuvoje įvykusios avarijos, nagrinėjami didžiausi taršos šaltiniai, didžiausios grėsmių ekologiniam saugumui priežastys: saugos taisyklių nesilaikymas, įmonių personalo neatsakingas elgesys, bereikalingas taupumas, informacijos slėpimas. Globalinės grėsmės ekologiniam saugumui: ozono sluoksnio plonėjimas, šiltnamio efektas, rūgštieji lietūs – **Fizika, biologija.**

146.15. Techninio pobūdžio ekstremaliųjų situacijų priežastys: nagrinėjama ir diskutuojama apie įvairių technologinių procesų sutrikimus, dėl kurių kyla gaisrai, įvyksta sprogimai, patenka į aplinką cheminiai ir radioaktyvieji teršalai, griūva pastatai, įvyksta įvairių transporto rūšių avarijos, energetikos, magistralinių vamzdynų avarijos ir kiti ekstremalūs įvykiai, būdingi pramonės objektams ir komunikacijoms. Nagrinėjamos Lietuvoje vykusios ir galimos techninio pobūdžio avarijos, pavojingiausios Lietuvos įmonės ir avarijos galinčios kilti mokyklos aplinkoje. Veiksmai pasklidus cheminėms medžiagoms: nagrinėjami veiksmai apsinuodijus, siekiant išvengti apsinuodijimų, kenksmingų medžiagų patekimo į žmogaus organizmą būdai ir apsisaugojimas.
Lyginami veiksmai, jeigu gyventojams nurodyta evakuotis ir, jeigu nurodyta likti namuose. Gyventojų apsaugos nuo radiacinės taršos veiksmai, jodo profilaktika. – **Fizika, biologija.**

146.16. Socialinio pobūdžio ekstremaliosios situacijos sąvoka: terorizmas, masinis naikinimo ginklas, spūstis minioje, riaušės. Nagrinėjami pavojai ir potencialiai pavojingos vietos. – **Istorija.**
Terorizmas: nagrinėjami galimi teroristinės veiklos metodai, potencialūs teroristų taikiniai. Analizuojami didžiausių pasaulyje įvykdytų teroristinių išpuolių pavyzdžiai, jų pasekmės. Užkrečiamos ligos, kurios gali būti panaudojamos kaip biologinis ginklas. Bioterorizmo galimybė.
Įtartinos pašto siuntos. Veiksmai: nagrinėjami veiksmai gavus (radus) įtartiną laišką ar paketą, informaciją apie paplitusią biologinę taršą. Diskutuojama apie tai, kokios vietos yra potencialiai pavojingos teroristinio išpuolio atžvilgiu, apie įtartinų dėl galimos teroristinės veiklos žmonių požymius. Mokomasi pagrindinių taisyklių kaip elgtis tapus įkaitu, atsidūrus po nuolaužomis.

146.17. Pirmoji pagalba. Pirmosios pagalbos veiksmai esant skirtingiems sužeidimams ir traumoms. Pirmosios pagalbos veiksmai esant staigiam cukraus kiekio sumažėjimui kraujyje (hipoglikeminė koma) / epilepsijai. Kaip elgtis lengvai susižalojus buityje. Kuo skiriasi pagalba avarinėje situacijoje ir pirmoji pagalba. Gelbėjimo įgūdžiai avarinėje situacijoje: pagalba esant

stipriam kraujavimui, šokui, apsinuodijimui. Gaivinimas laukiant gydytojo, dirbtinis kvėpavimas. – **Fizika, biologija.**

II SKIRSNIS
DALYKŲ SRIČIŲ UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

147. Vidurinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra, kitos gimtosios kalbos, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika, integruotas gamtos mokslų kursas), socialinis ugdymas (istorija, geografija, integruotas istorijos ir geografijos kursas, teisė, religijotyra, filosofija, ekonomika ir verslumas, psichologija), meninis ugdymas (dailė, muzika, šokis, teatras, grafinis dizainas, filmų kūrimas, fotografija, kompiuterinės muzikos technologijos, menų pažinimas), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ugdymo sritis. Ugdymo sritys.

147.1. **Dorinis ugdymas.**

147.1.1. Mokiniai yra pasirinkę tikybą siekiant užtikrinti dalyko mokymosi programos tęstinumą ir nuoseklumą šio dalyko mokysis dvejus metus.

147.1.2. Pasirinkę katalikų tikybą, mokiniai mokysis pagal dalyko modulius: katalikybė ir pasaulio religijos, pašaukimai gyvenimui. (Šventasis Raštas – gyvenimo kelionė arba religijos filosofija)

147.2. **Kalbos**.

147.2.1. Lietuvių kalba ir literatūra**.**

147.2.1.1. Lietuvių kalba ir literatūra mokoma išplėstiniu kursu. Mokymosi sunkumų turintys mokiniai bei atvykę iš kitų mokyklų turi konsultacinę valandą po pamokų mokytojos numatytu laiku. Valanda netarifikuojama, mokytojos dirba savanoriškai;

147.2.1.2. Gimnazija siūlo lietuvių kalbos ir literatūros programą papildantį dalyko moduliais: Teksto raiška (2 val.). Viena valanda skiriama kultūrinei bei literatūrinei patirčiai kaupti, mokymuisi rašyti literatūrinį ir samprotavimo rašinius. Antros savaitinės valandos metu gilinamasi į raštingumo, stiliaus bei kalbos kultūros niuansus.

147.2.1.3. Dalyko ilgalaikiame plane numatyta siūlyti mokiniams atlikti projektinius, tiriamuosius, kūrybinius darbus, naudojantis išmaniosiomis technologijomis (planšetė, mobilusis telefonas), skaitmeninėmis erdvėmis (Eduka klasė) bei programomis, pvz.: *Canva, Liveworksheet, Quizizz, Kahoot*, *Slido* ir kt.

147.3. **Užsienio kalbos.**

147.3.1. Mokinių užsienio kalbos pasiekimai buvo patikrinti 10 klasėje centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą „KELTAS“). Pirmosios užsienio kalbos bus mokoma vadovautis šio testo rezultatais. II g. klasėje antros užsienio kalbos niekas nepasirinko.

147.3.2. B1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B2 lygio kursą;

147.3.3. Anglų kalbos modulio „Rašytinio anglų kalbos teksto kūrimo praktikumas“ papildys siekiančių B2, kurso programą. Rengiant programą mokytoja atsižvelgia į Anglų kalbos lygio nustatymo II g. kl. rezultatus ir III g. kl. pirmą pusmetį turinį diferencijuoja (B1, B2 lygiai) ir pritaiko ugdymosi spragoms šalinti.

147.4. **Matematika.** Organizuojant matematikos mokymą, rekomenduojama

147.4.1. Plėsti mokiniui siūlomų rinktis matematikos modulių programų įvairovę, siūlant modulius: „Matematikos praktikumas”, „Sudėtingesni matematikos uždaviniai”.

147.4.2. Naudotis informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis programomis: atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra”, apimančia geometriją, algebrą, statistiką, ugdymo sodas, vaizdo pamokos, aktyviosios pamokos su *Canva, IP webcamera*, *Kahoot* programos. Gebėjimų įvertinimui, įsivertinimui, savitikrai, refleksijai naudojamos kompiuterinės internetinės programos Eduka klasė, Google Classroom platforma.

147.4.3. Mokiniams renkantis matematikos mokymosi kursą III, IV gimnazijos klasėse atsižvelgiama į matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatus. Analizuojami ir aptariami individualiai su mokiniu PUPP rezultatai. Išplėstinį kursą siūloma rinktis mokiniams, kurių pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo vertinimai ne žemesni kaip šeši balai. Bendrąjį matematikos kursą gali rinktis visi mokiniai. Žemesnius įvertinimus turintiems mokiniams organizuojamos grupinės ir pavienės konsultacijos mokytojo nurodytu laiku bei modulio programa.

147.5. **Informacinės technologijos**. Mokiniams, kurie renkasi Informacinių technologijų ugdymo programą, siūloma Programavimo pradmenų, ir Tinklalapių kūrimo pradmenų modulių programas.

147.6. **Gamtamokslinis ugdymas**. Plėsti mokiniui siūlomų rinktis gamtos mokslų dalykų ar modulių programų (pavyzdžiui, biotechnologijų, biofizikos, biochemijos ir pan.) įvairovę. Mokiniai III g – IV g klasėse fizikos mokosi mišriose grupėse, sudarytose iš bendrąjį ir išplėstinį kursą pasirinkusių mokinių. Išplėstinio kurso programą papildo modulis "Fizikos kompleksiniai uždaviniai". Modulis yra skirtas mokiniams ketinantiems tolesnes studijas ar profesinę veiklą sieti su gamtos mokslais. Fizikos pamokų metu mokiniai atlieka realius ir virtualius tiriamuosius darbus (naudojami šviesos ir temperatūros jutikliai, svetainių „Phet Physics", „Interaktyvūs mokymosi objektai gimnazijoms", „Elektromagnetizmas ir kintamoji srovė (9-10 klasė)", mozaweb.com, golabs.eu mokomieji objektai). Naujos medžiagos nagrinėjimui naudojami 3D klasės ištekliai, išmanusis skaitmeninis ekranas, youtube fizikos vaizdo pamokos, įsivertinimui, žinioms pasitikrinti - EDUKA klasės užduotys, programos socrative, polleverywhere, mentimeter, Google Classroom platforma. Mokiniams siūloma rengti dalykinius ir integruotus projektus, tobulinant pažinimo ir mokėjimo mokytis kompetencijas. III g. – IV g. klasėse mokosi biologijos išplėstiniu lygiu, fizikos išplėstiniu mokosi tik IV g. kl. Mokinių žinių gilinimui, mokymosi patrauklumui didinti naudojamos IT programos: *Kahoot, Canva, Aurasma, Google drive*.

147.7. **Socialinis ugdymas**. Istoriją III–IV g. klasėse mokosi išplėstiniu kursu. Norėdami pagilinti žinias III ir IV g. klasėse mokosi modulio programą „Lietuvos istorijos raida istoriniuose šaltiniuose". Geografiją III–IV g. klasėse mokoma A arba B lygiu. Geografijos III ir IV g. klasėse mokoma B lygiu. Per geografijos pamokas mokiniai analizuoja kartografinius žemėlapius, diagramas. Rengia projektinius darbus, analizuoja ekonominius ir socialinius valstybių požymius. Mokiniai naudojasi išmaniosiomis technologijomis (mobilusis telefonas, planšetė). Žinioms pasitikrinti naudojama eduka klasės užduotys, Google Classroom platforma. Per istorijos pamokas mokiniams, naudojantis išmaniosiomis technologijomis (planšetė, mobilusis telefonas), skaitmeninėmis erdvėmis (Eduka klasė) siūloma rengti projektus, tiriamuosius darbus, analizuoti dokumentus. Mokiniai dalyvauja pilietinėse akcijose, daug diskutuoja po dokumentinių filmų peržiūrų. Analizuoja šalies politinę situaciją, rengia apskrito stalo pokalbius nacionalinio saugumo ir gynybos klausimais, aptaria įvairius valstybės įstatymus bei įvairių sričių teisės aktus.

147.8. **Meninis ugdymas**. Mokiniai viduriniame ugdyme yra pasirinkę muzikos programą. Buvo siūloma fotografijos dailės, grafinio dizaino pasirenkamųjų dalykų programos.

147.9. **Technologinis ugdymas**.

147.9.1. Mokiniams siūloma rinktis vieną iš technologijų programos krypčių: turizmo ir mitybos; taikomojo meno, amatų ir dizaino; tekstilės ir aprangos vieną ar kelis modulius. III–IV g. klasės mokiniai pasirinko taikomojo meno, amatų ir dizaino modulį kryptį . III–IV g. klasėse šios technologijų krypties šį modulį mokysis išplėstiniu kursu.

147.9.2. Mokinys mokosi pagal pasirinktos technologijų krypties pasirinktą modulį dvejus metus bendrųjų ugdymo planų 137 punktu nustatytą pamokų skaičių. Mokyklos ugdymo plane numatyta galimybė prireikus keisti mokinio pasirinktą kryptį, modulį, programos kursą.

147.9.3. Mokiniui, baigusiam technologijų išplėstinio kurso programą ir ketinančiam tęsti mokymąsi pagal profesinio mokymo programą, atitinkančią jo baigtą technologijų kryptį, mokymosi pasiekimus profesinio mokymo teikėjas gali įskaityti, vadovaudamasis Ankstesnio mokymosi pasiekimų užskaitymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-72 „Dėl Ankstesnio mokymosi pasiekimų užskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo". Taikomojo meno, amatų ir dizaino technologijų bendroji programa

skiriama mokiniams, besimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą. Programos struktūra yra modulinė: 1 modulis - Taikomasis menas ir dailieji amatai, 2 modulis - Dizainas, 3 modulis- Poligrafija, 4 modulis - Projektinis darbas. . Ji sudaryta iš keturių tarpusavyje susijusių modulių. Programą pasirinkę mokiniai gali mokytis pagal: Bendrąjį kursą (2 val.), kurio metu susipažins su taikomojo meno, tradicinių amatų, dizaino ir poligrafijos ūkio šakos darbine veikla bei atliks projektinį darbą. Antraisiais metais mokiniai gali rinktis kitą bendrojo kurso programą arba tęsti tos pačios programos modulius. Mokiniai: gilinsis į taikomojo meno, dailiųjų amatų, dizaino ir poligrafijos ūkio šakos veiklos turinį; tobulins praktinius gebėjimus, įgytus ankstesnėse klasėse; susipažins su bendraisiais taikomojo meno, dailiųjų amatų, dizaino ir poligrafijos ūkio šakos veiklos principais. Išplėstinį kursą, kurio metu: plačiau ir išsamiau susipažins su taikomojo meno, tradicinių amatų, dailiųjų amatų, dizaino ir poligrafijos ūkio šakos veikla; sieks geresnių taikomojo meno, dailiųjų amatų, dizaino ir poligrafijos ūkio šakos veiklos projektavimo gebėjimų. Sudaromos prielaidos mokiniams plėtoti technologinę kompetenciją, puoselėti vertybines nuostatas ir bendruosius technologinius gebėjimus, būtinus kiekvienam žmogui nuolat kintančioje sociokultūrinėje aplinkoje. Mokinių žinių gilinimui, mokymosi patrauklumui didinti naudojama IT programa- app.sketchup, 3 D spausdintuvas, kompiuterizuota siuvinėjmo mašina.

147.10. **Fizinis ugdymas**.

147.10.1. Mokinys renkasi bendrąją kūno kultūrą ir iš mokyklos siūlomų sporto šakų pageidaujamą sporto šaką (krepšinį, futbolą, tinklinį, sunkiąją atletiką). III gimnazinėje klasėje mokiniai mokosi mišrioje grupėje, sudarytoje iš bendrinį (2 sav. pamokos) ir išplėstinį(4 sav. pamokos) kursą pasirinkusių mokinių, IV gimnazinės klasės mokiniai mokosi bendriniu kursu (3sav. pamokos).

147.10.2. 70 proc. ugdymo turinio fizinio ugdymo mokytojas įgyvendina iš bendrųjų programų, o 30 proc. rinkasi laisvai, t.y. atsižvelgdamas į mokinių poreikius, mokyklos tradicijas, infrastruktūrą, turimas mokymo priemones.

147.10.3. Kūno kultūros pasiekimai vertinami pažymiais.

147.10.4. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams, dalyvaujantiems pamokose kartu su pagrindinės grupės mokiniais, pratimai ir fizinis krūvis skiriamas pagal gydytojų rekomendacijas. Šios grupės mokinių pasiekimai vertinami "įskaityta" arba "neįskaityta"

147.10.5 Parengiamosios fizinio pajėgumo grupės mokiniams fiziniai pratimai taikomi atsižvelgiant į sveikatos sutrikimus, neskiriami pratimai, galintys sukelti ligų paūmėjimą.

147.10.6. Mokiniams, kurie laikinai atleisti nuo fizinio ugdymo pamokų ar joms nepasiruošę, sudaromos galimybės atlikti įvairias projektines užduotis, jas atlikti gimnazijos skaitykloje ar IT kabinete.

VI SKYRIUS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

148. Mokykla, rengdama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo planą, turi užtikrinti visų mokinių įtrauktį į švietimą, šalinti kliūtis, dėl kurių mokinys patiria dalyvavimo švietime ir ugdymosi sunkumų, ir teikti būtiną švietimo pagalbą, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo".

149. Mokykla, formuodama mokyklos, klasės, mokinio ugdymo turinį ir organizuodama bei įgyvendindama ugdymo procesą, vadovaujasi bendrosiomis programomis ir šio skyriaus nuostatomis (jei šiame skyriuje nereglamentuojama, mokykla vadovaujasi kitomis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis, reglamentuojančiomis ugdymo programų įgyvendinimą) ir atsižvelgia į:

149.1. mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;

149.2. formaliojo švietimo programą;

149.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

149.4. švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas.

150. Pradinio ugdymo individualizuotos ir pagrindinio ugdymo individualizuotos programos ir socialinių įgūdžių ugdymo programos įgyvendinimas reglamentuojamas Bendrųjų ugdymo planų 6 priede.

ANTRASIS SKIRSNIS
INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

151. Mokykloje mokosi 16 specialiųjų poreikių mokinių. Mokykla kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia individualų ugdymo planą, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbas ir paslaugas ugdymo procese ir kitų specialistų teikiamas pagalbas, didinančias ugdymo veiksmingumą, ir kurio:

1511. rengimui, įgyvendinimo koordinavimui paskiria koordinuojantį asmenį, kuris kartu su mokytojais ir švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato ugdymo ir pagalbos tikslus;

151.2. įgyvendinimui turi būti sudaryti individualūs tvarkaraščiai, kurie dera su klasės, kurioje mokinys mokosi, tvarkaraščiu, ir užtikrina, kad mokinys gaus ugdymą ir švietimo pagalbą tokia apimtimi, kokią nustato Bendrieji ugdymo planai ir rekomenduoja mokiniui pedagoginė psichologinė ar švietimo pagalbos tarnyba;

151.3. formą nusistato pati įstaiga, suplanuoja jų įgyvendinimo, stebėsenos ir aptarimo formas bei etapus.

152. Mokykla, rengdama individualų ugdymo planą mokiniui ir vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 75, 109, 129 punktuose nurodytu pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiumi, gali:

152.1. pradinio ugdymo programoje koreguoti iki 20 procentų, o pagrindinio ugdymo programoje iki 30 procentų dalykų programoms įgyvendinti skiriamų metinių pamokų skaičiaus (nemažindama nustatyto mokiniui minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę);

152.2. planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų, skirtų ugdymo sričiai, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medijų ir informaciniam raštingumui, skaičių, siekiant plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius, daugiau dėmesio skirti bendrųjų kompetencijų ugdymui, meniniam, technologiniam, sveikatos ugdymui.

152.3. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių;

152.4. gali mažinti minimalų privalomą pamokų skaičių besimokantiesiems pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą iki 10 procentų Bendrųjų ugdymo planų 75 punkte nurodytų pamokų skaičiaus per metus, didindama neformaliojo vaikų švietimo valandų skaičių, ir besimokantiesiems pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, ir Bendrųjų ugdymo planų 109 punkte nurodytų pamokų skaičiaus per metus, didindama neformaliojo vaikų švietimo ar socialinei veiklai valandų skaičių;

152.5. keisti pamokų trukmę, dienos ugdymo struktūrą, siekdama individualiame ugdymo plane numatytų tikslų;

152.6. formuoti nuolatines ar laikinąsias grupes, pogrupius iš tų pačių ar skirtingų klasių mokinių;

152.7. mokyti tik vienos užsienio kalbos – mokinį, turintį klausos, įvairiapusių raidos, intelekto sutrikimų, turintį kochlearinius implantus;

153. Mokiniui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, ją pritaikant, mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodomu pamokų skaičiumi, kuris gali būti

koreguojamas iki 25 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti didinamas atsižvelgiant į mokinio galias ir ugdymosi poreikius, specialistų rekomendacijas:

153.1. sutrikusios klausos ugdomi 2 mokiniai, kuriems rengiamas individualus ugdymo planas:

153.1.2. pagrindinio ugdymo programoje individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktais, be to:

153.1.2.1. atsižvelgiant į klausos netekimo laiką, kalbos išsivystymo lygį, turimus tarties įgūdžius ir gebėjimą bendrauti kalba, ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti;

153.2. sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos ugdomi 43 mokiniai. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti:

153.2.1. individualioms ir grupinėms pratyboms 1–4 klasėse skiriama ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus;

153.2.3. specialiosioms pratyboms 5–8 klasėse skiriamos ne mažiau kaip 74 pamokos per metus, 9–10 klasėse – ne mažiau kaip 18 pamokų per metus mokinio kalbai ir komunikacijai lavinti;

153.3. įvairiapusių raidos sutrikimų turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktais:

153.3.1. atsižvelgiant į klasės, kurioje mokosi mokinys, paskirtį: bendroje klasėje, skiriant mokytojo padėjėją, esant dideliems specialiesiems poreikiams – specialiojoje klasėje;

153.3.2. specialiosios paskirties klasėje besimokančiam mokiniui rekomenduojama įtraukti ir suplanuoti dalykus, kurių mokysis su savo bendraamžiais bendrosios paskirties klasėje;

153.3.3. individualiame ugdymo plane turi būti numatyta elgesio prevencijos ir intervencijos būdai, socialinių įgūdžių ugdymo veiklos. Periodiškai (ne rečiau kaip kartą per mėnesį) arba užfiksavus mokinio pažangą ar nustačius, kad ugdymo procese pažanga nedaroma, peržiūrimas ir koreguojamas individualus pagalbos vaikui planas;

154. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Jei mokykloje švietimo pagalbos specialistų nėra, mokytoją konsultuoja mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir (ar) savivaldybės administracijos švietimo padalinių specialistai.

TREČIASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ, MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

155. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 28 punkto nuostatomis.

156. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su Bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokinys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamasi).

157. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pradinio ugdymo programą vertinama įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“ . Mokinys, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą mokymosi pasiekimai vertinami pažymiais.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI, TURINČIAM SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ, TEIKIMAS

158. Švietimo pagalbą mokiniui užtikrina mokykla.

159. Švietimo pagalba, ją teikiantys specialistai, tikslai ir intensyvumas mokiniui turi būti numatyti mokinio pagalbos plane.

160. Švietimo pagalbą teikiantys specialistai padeda įveikti mokymosi sunkumus, šalindami priežastis, dėl kurių mokinys patiria mokymosi sunkumų ir susiduria su kliūtimis dalyvauti ugdymo procese, bendradarbiaudami dirba komandose kartu su mokytojais ir kitais specialistais, teikiančiais pagalbą mokiniui, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), teikia konsultacinę pagalbą ir įgalina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), kitus, teikiančius paslaugas ir pagalbas, padėti mokiniui ugdytis, sudaryti sąlygas mokytis ir užtikrinti jo gerovę.

161. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar pastoviai ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes.

162. Švietimo pagalbos teikimo formos parenkamos mokiniui individualiai, jos gali būti specialiosios pamokos, pratybos, konsultacijos, pagalba ugdymosi veiklose, ir kt.:

162.1. specialioji pamoka, skirta mokymosi sunkumams ar sutrikimams, kylantiems dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, įveikti;

162.2. specialiosios pratybos, skirtos švietimo veiksmingumui didinti, įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, gebėjimams ir galioms plėtoti, kurios gali būti vykdomos individualiai ar grupėmis (2–8 mokiniai).

Priedas Nr. 1

MOKINIŲ SKAIČIUS KLASĖSE. LAIKINOSIOS GRUPĖS.

Klasė	Mokinių skaičius	Technologijos	Anglų (1-oji)	Rusų (2-oji)	Informacinės technologijos	Tikyba	Etika
IUG	19	-	-	-	-	-	-
PUG	13	-	-	-	-	-	-
1	15	-	-	-	-	1	-
2	15	-	1	-	-	1	-
3	19	-	1	-	-	1	-
4	15	-	1	-	-	1	-
5	17	1	1	-	1	-	1
6	17	1	1	1	1	1	-
7	28	2	2	2	1	1	-
8	21	2	2	2	2	1	-
I	24	2	2	2	2	1	-
II	14	1	1	1	1	1	-
Iš viso:	251	9	12	8	8	9	1
		+3	+3	+3	+2	-	-
		47 grupės					

Priedas Nr. 2

ALKOHOLIO, TABAKO IR KITŲ PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS PROGRAMA 1–2 KL.

Tema	Potemė	Gebėjimai/įgūdžiai	Dalykas į kurio turinį integruojama
Vaistai	Vaistų poveikis organizmui. Kaip stiprinti organizmą ir išvengti ligų.	Ugdomi gebėjimai suprasti savo būseną, savijautą ir kreiptis pagalbos į suaugusiuosius, kai jaučiasi blogai.	*Pasaulio pažinimas*
Buitinės cheminės medžiagos	Netinkamai naudojamų cheminių medžiagų poveikis sveikatai. Elgsena nesaugiai panaudojus buitines chemines medžiagas.	Ugdomi gebėjimai saugiai naudotis cheminėmis priemonėmis buityje ir kreiptis pagalbos, neatsargiai pasinaudojus buitinėmis cheminėmis medžiagomis.	*Klasės vadovo veikla*
Tabakas	Rūkymo žala vaiko ir suaugusiojo organizmui ir jo aplinkai. Mokyklos ir viešosios tvarkos taisyklės, draudimai pirkti tabako gaminius ir rūkyti vaikams iki 18 metų.	Ugdomas gebėjimas diskutuoti apie rūkymo žalą. Mokomasi saugotis pasyvaus rūkymo ir gebėti atsispirti siūlymams parūkyti.	*Pasaulio pažinimas*
Alkoholis	Neigiamas alkoholio poveikis sveikatai. Alkoholio vartojimas šeimoje.	Diskutuojant padedama suprasti alkoholio žalą, vartojimo priežastis ir ugdomas gebėjimas atsisakyti, jei siūloma paragauti alkoholinių gėrimų. Skatinama nebijoti ir kreiptis pagalbos, jei šeimoje kyla problemų dėl alkoholinių gėrimų vartojimo.	*Pasaulio pažinimas*

ŽMOGAUS SAUGOS BENDROJI PROGRAMA 1–2 KL.

Tema	Potemė	Gebėjimai/įgūdžiai	Dalykas į kurio turinį integruojama
Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams	Kaip dera elgtis su nepažįstamaisiais ir neatsargaus elgesio pasekmės. Kokiose vietose, kokiose situacijose dažniausiai kyla pavojai asmens saugumui ir gyvybei, įvyksta nelaimingi atsitikimai.	Ugdomi gebėjimai išmanyti, kaip pačiam apsisaugoti nuo užpuolikų, plėšikų, pagrobėjų būnant namuose ar pakeliui į mokyklą apdairiai, saugoti save.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Saugi elgsena buityje ir gamtoje	Neatsargus elgesys ir nelaimingi atsitikimai buityje ir gamtoje.	Ugdomi gebėjimai saugiai elgtis žaidžiant kieme, lauke, buityje, gamtoje, laikytis pagrindinių higienos ir saugaus elgesio taisyklių aplinkoje, kurioje yra gyvūnų.	*Pasaulio pažinimas*
Saugi elgsena eismo aplinkoje	Eismo dalyvių elgesys ir atsakomybė, saugaus eismo taisyklės, kelio ženklai. Eismo įvykis: kaip iškviesti pagalbą telefonu.	Ugdomas gebėjimas laikytis kelių eismo taisyklių. Mokomasi saugotis naudotis siūlomais pėsčiųjų ir keleivių saugaus eismo užtikrinimo būdais, iškviesti pagalbą eismo įvykiui įvykus.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Saugi elgsena ekstremaliosi ose situacijose	Gaisrų priežastys. Kaip apsisaugoti nuo gaisrų. Kur kreiptis pagalbos kilus gaisrui.	Iškviesti pagalbą bendruoju pagalbos telefonu 112 (vienas-vienas-du). Ugdomas gebėjimas tinkamai elgtis namuose dingus elektrai, kilus gaisrui. Suvoks, kaip saugiai elgtis perkūnijos, kaitros, speigo, audros, potvynio metu.	*Pasaulio pažinimas* *Dailė ir technologijos*
Pirmoji pagalba	Į ką reikia kreiptis pagalbos ištikus nelaimei mokykloje, namie, kai nėra suaugusiųjų. Kaip sutvarkyti įdrėskimą, nubrozdinimą, sustabdyti kraujavimą iš nosies.	Ugdomi gebėjimai, kur kreiptis pagalbos ištikus nelaimei. Mokėti elementariai sutvarkyti įdrėskimą, nubrozdinimą.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*

GYVENIMO ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMA 1–2 KL.

Tema	Potemė	Gebėjimai/įgūdžiai	Dalykas į kurio turinį integruojama
Savimonė	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Gebės save išskirti iš aplinkos, savo santykiu su pasauliu, savęs kaip asmenybės, savo poelgių, veiksmų, minčių ir jausmų, norų ir interesų suvokimas ir vertinimas.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Priklausymas grupei	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Suvoks, kurie žmonės jo gyvenime yra svarbūs. Stengsis suprasti, ką jaučia žmogus su negalia. Gebės ieškoti būdų padedančių susidraugauti ir išlaikyti draugystę. Stengsis suprasti, kad klysti visai nebaisu, o kartais – šaunu.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Poreikiai, teisės ir atsakomybė	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Gebės atskirti teigiamą ir neigiamą įtaką, nepasiduoti neigiamai įtakai ir siekti savo užsibrėžtų tikslų. Suvoks savo teises ir atsakomybes. Suvoks kiekvieno teisę į saugumą. Gebės dirbti grupėje ir priimti sprendimus. Stengsis suvokti, kaip kinta poreikiai, teisės ir pareigos.	*Pasaulio pažinimas*
Kasdieninės situacijos	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Gebės tinkamai įvertinti situaciją, į kurią pateko ir iš daugelio sprendimų pasirinkti patį racionaliausią, nekenkiantį sveikatai. Stengsis kontroliuoti save. Gebės paprašyti pagalbos kitų asmenų. Mokės dirbti grupėje su klasės draugais. Stengsis suvokti esamus ir įsivaizduoti ateities vaidmenis.	*Lietuvių kalba* *Pasaulio pažinimas*
Rizikos situacijos	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Gebės suvokti, kodėl žmonės rizikuoja, kokios būna rizikos pasekmės, kokia aplinka yra saugi rizikuoti. Mokės dirbti bendraujant ir bendradarbiaujant. Suvoks lošimo riziką ir ją įvertins. Stengsis suvokti rizikos problemą gyvenime. Gebės analizuoti įvairią riziką.	*Klasės valandėlės* *Dailė ir technologijos*

RENGIMO ŠEIMAI IR LYTIŠKUMO UGDYMO PROGRAMA 1–2 KL.

Tema	Potemė	Gebėjimai/įgūdžiai	Dalykas į kurio turinį integruojama
Šeima	Aš ir mano artimiausia aplinka. Mano šeima. Pareigos ir teisės.	Žinos savo šeimos istoriją. Suvoks savo poreikius, norus ir galimybes, mokės juos išsakyti ir suderinti su kitų žmonių poreikiais.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Lytis, kultūra, visuomenė	Aš augu ir keičiuosi. Aš – mergaitė, aš – berniukas.	Suvoks mergaičių ir berniukų lygiavertiškumą ir lygiateisiškumą. Nusakys lyčių skirtumus. Gebės įvardyti vyro ir moters įvaizdį.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Lytinė sveikata	Kaip aš rūpinuosi savo sveikata. Asmens higiena. Lytinis brendimas.	Suvoks, kuo svarbi asmens higiena. Stengsis suprasti lytinio brendimo pokyčius.	*Klasės vadovo veikla*
Rizikinga elgsena	Mano gyvenimo būdas	Gebės suteikti pagalbą vaikams, turintiems sunkumų. Gebės priimti sprendimus kasdieninėse situacijose, mokės pasakyti „ne“.	*Klasės vadovo veikla.*

Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa 3–4 kl.

Tema	Potemė	Gebėjimai/įgūdžiai	Dalykas į kurio turinį integruojama
Vaistai	Vaistų poveikis organizmui. Kaip stiprinti organizmą ir išvengti ligų.	Ugdomi gebėjimai suprasti savo būseną, savijautą ir kreiptis pagalbos į suaugusiuosius, kai jaučiasi blogai.	*Pasaulio pažinimas*
Buitinės cheminės medžiagos	Netinkamai naudojamų cheminių medžiagų poveikis sveikatai. Elgsena nesaugiai panaudojus buitines chemines medžiagas.	Ugdomi gebėjimai saugiai naudotis cheminėmis priemonėmis buityje ir kreiptis pagalbos, neatsargiai pasinaudojus buitinėmis cheminėmis medžiagomis.	*Klasės vadovo veikla*
Tabakas	Rūkymo žala vaiko ir suaugusiojo organizmui ir jo aplinkai. Mokyklos ir viešosios tvarkos taisyklės, draudimai pirkti tabako gaminius ir rūkyti vaikams iki 18 metų.	Ugdomas gebėjimas diskutuoti apie rūkymo žalą. Mokomasi saugotis pasyvaus rūkymo ir gebėti atsispirti siūlymams parūkyti.	*Pasaulio pažinimas*
Alkoholis	Neigiamas alkoholio poveikis sveikatai. Alkoholio vartojimas šeimoje.	Diskutuojant padedama suprasti alkoholio žalą, vartojimo priežastis ir ugdomas gebėjimas atsisakyti, jei siūloma paragauti alkoholinių gėrimų. Skatinama nebijoti ir kreiptis pagalbos, jei šeimoje kyla problemų dėl alkoholinių gėrimų vartojimo.	*Pasaulio pažinimas*

ŽMOGAUS SAUGOS BENDROJI PROGRAMA 3–4 KL.

Tema	Potemė	Gebėjimai/įgūdžiai	Dalykas į kurio turinį integruojama
Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams	Kaip dera elgtis su nepažįstamaisiais ir neatsargaus elgesio pasekmės. Kokiose vietose, kokiose situacijose dažniausiai kyla pavojai asmens saugumui ir gyvybei, įvyksta nelaimingi atsitikimai.	Ugdomi gebėjimai išmanyti, kaip pačiam apsisaugoti nuo užpuolikų, plėšikų, pagrobėjų būnant namuose ar pakeliui į mokyklą apdairiai, saugoti save.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Saugi elgsena buityje ir gamtoje	Neatsargus elgesys ir nelaimingi atsitikimai buityje ir gamtoje.	Ugdomi gebėjimai saugiai elgtis žaidžiant kieme, lauke, buityje, gamtoje, laikytis pagrindinių higienos ir saugaus elgesio taisyklių aplinkoje, kurioje yra gyvūnų.	*Pasaulio pažinimas*
Saugi elgsena eismo aplinkoje	Eismo dalyvių elgesys ir atsakomybė, saugaus eismo taisyklės, kelio ženklai. Eismo įvykis: kaip iškviesti pagalbą telefonu.	Ugdomas gebėjimas laikytis kelių eismo taisyklių. Mokomasi saugotis naudotis siūlomais pėsčiųjų ir keleivių saugaus eismo užtikrinimo būdais, iškviesti pagalbą eismo įvykiui įvykus.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Saugi elgsena ekstremaliosi ose situacijose	Gaisrų priežastys. Kaip apsisaugoti nuo gaisrų. Kur kreiptis pagalbos kilus gaisrui.	Iškviesti pagalbą bendruoju pagalbos telefonu 112 (vienas-vienas-du). Ugdomas gebėjimas tinkamai elgtis namuose dingus elektrai, kilus gaisrui. Suvoks, kaip saugiai elgtis perkūnijos, kaitros, speigo, audros, potvynio metu.	*Pasaulio pažinimas* *Dailė ir technologijos*
Pirmoji pagalba	Į ką reikia kreiptis pagalbos ištikus nelaimei mokykloje, namie, kai nėra suaugusiųjų. Kaip sutvarkyti įdrėskimą, nubrozdinimą, sustabdyti kraujavimą iš nosies.	Ugdomi gebėjimai, kur kreiptis pagalbos ištikus nelaimei. Mokėti elementariai sutvarkyti įdrėskimą, nubrozdinimą.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*

GYVENIMO ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMA 3–4 KL.

Tema	Potemė	Gebėjimai/įgūdžiai	Dalykas į kurio turinį integruojama
Savimonė	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Gebės save išskirti iš aplinkos, savo santykiu su pasauliu, savęs kaip asmenybės, savo poelgių, veiksmų, minčių ir jausmų, norų ir interesų suvokimas ir vertinimas.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Priklausymas grupei	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Suvoks, kurie žmonės jo gyvenime yra svarbūs. Stengsis suprasti, ką jaučia žmogus su negalia. Gebės ieškoti būdų padedančių susidraugauti ir išlaikyti draugystę. Stengsis suprasti, kad klysti visai nebaisu, o kartais – šaunu.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Poreikiai, teisės ir atsakomybė	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Gebės atskirti teigiamą ir neigiamą įtaką, nepasiduoti neigiamai įtakai ir siekti savo užsibrėžtų tikslų. Suvoks savo teises ir atsakomybes. Suvoks kiekvieno teisę į saugumą. Gebės dirbti grupėje ir priimti sprendimus. Stengsis suvokti, kaip kinta poreikiai, teisės ir pareigos.	*Pasaulio pažinimas*
Kasdieninės situacijos	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Gebės tinkamai įvertinti situaciją, į kurią pateko ir iš daugelio sprendimų pasirinkti patį racionaliausią, nekenkiantį sveikatai. Stengsis kontroliuoti save. Gebės paprašyti pagalbos kitų asmenų. Mokės dirbti grupėje su klasės draugais. Stengsis suvokti esamus ir įsivaizduoti ateities vaidmenis.	*Lietuvių kalba* *Pasaulio pažinimas*
Rizikos situacijos	Savęs pažinimas. Bendravimas. Bendradarbiavimas. Sprendimų priėmimas. Gyvenimo sunkumų įveikimas.	Gebės suvokti, kodėl žmonės rizikuoja, kokios būna rizikos pasekmės, kokia aplinka yra saugi rizikuoti. Mokės dirbti bendraujant ir bendradarbiaujant. Suvoks lošimo riziką ir ją įvertins. Stengsis suvokti rizikos problemą gyvenime. Gebės analizuoti įvairią riziką.	*Klasės valandėlės* *Dailė ir technologijos*

Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa 3–4 kl.

Tema	Potemė	Gebėjimai/įgūdžiai	Dalykas į kurio turinį integruojama
Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos sampratos	Noriu gyventi darnioje šeimoje Darnios šeimos bruožai: tarpusavio supratimas, išklausymas, pagalba.	Žinos savo šeimos istoriją. Suvoks savo poreikius, norus ir galimybes, mokės juos išsakyti ir suderinti su kitų žmonių poreikiais.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla*
Fizinė sveikata	Kaip ir kur galiu judėti kiekvieną dieną? Mergaičių ir berniukų kūno pokyčiai. Saugus laisvalaikis. Pirmosios pagalbos teikimo principai. Natūralūs kūno pokyčiai augant.	Suvoks mergaičių ir berniukų lygiavertiškumą ir lygiateisiškumą. Nusakys lyčių skirtumus. Gebės įvardyti vyro ir moters įvaizdį.	*Pasaulio pažinimas* *Klasės vadovo veikla* *Integruota veikla su sveikatos priežiūros specialiste*
Psichikos sveikata (savivertė, emocijos ir jausmai, savitvarda, pozityvus , konstruktyvus mąstymas ir saviraiška)	Kodėl, žiūrint TV, naršant internete, žaidžiant kompiuterinius žaidimus, ar naudojantis kitomis IKT, reikia vadovautis amžių ribojančiomis nuorodomis? Emocijų ir jausmų sąsajos su elgesiu. Būti jautriam. Pripažinti savo ir kitų jausmus.	Suvoks, kuo svarbi asmens savivertė, nuomonė.	*Klasės vadovo veikla*
Socialinė sveikata (draugystė ir meilė, atsparumas rizikingam elgesiui)	Draugystė, atjauta, pagarba kitam. Padėdamas kitiems padedu ir sau. Kas yra bendruomenė ir kodėl mums jos reikia? Ar turime ydų? Koks esu su draugais ir artimaisiais?	Gebės suteikti pagalbą vaikams, turintiems sunkumų. Gebės priimti sprendimus kasdieninėse situacijose, mokės pasakyti „ne“.	*Klasės vadovo veikla* *Lietuvių kalba*

Priedas Nr. 3

Į MOKYKLOS UGDYMO TURINĮ INTEGRUOJAMOS PROGRAMOS

Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos integravimas į 5–8 ir I–IV g. kl. ugdymo turinį:

Klasė	Val. sk. per m. m.	Dalykas	Val. sk. iš dalykų programų per m. m.	Temos
5	6	Klasės vadovo veikla	1	Tabako žala paauglio sveikatai ir asmenybei.
		Klasės vadovo veikla	1	Draudimai pirkti, vartoti, nešti alkoholinius gėrimus.
		Lietuvių kalba	1	Rūkymas – kaip „įvaizdžio“ dalis.
		Gamta ir žmogus	1	Alkoholio poveikis paauglio sveikatai ir elgesiui.
		Gamta ir žmogus	1	Kitos psichiką veikiančios medžiagos: rūšys, poveikis, vartojimo pasekmės.
		Klasės vadovo veikla	1	Paauglių ir jų tėvų atsakomybė už šių medžiagų vartojimą.
6	**6**	Gamta ir žmogus	1	Neigiamas rūkymo poveikis fiziniam aktyvumui.
		Gamta ir žmogus	1	Trumpalaikiai ir ilgalaikiai alkoholio poveikio padariniai.
		Klasės vadovo veikla	1	Draudimai pirkti ir vartoti alkoholį, tabaką, toksines medžiagas.
		Klasės vadovo veikla	1	Paauglių ir jų tėvų atsakomybė už tabako, alkoholio ir psichiką veikiančių medžiagų vartojimą.

		Klasės vadovo veikla	1	Psichiką veikiančių medžiagų vartojimo priežastys.
		Gamta ir žmogus	1	Priklausomybės atsiradimas vartojant psichiką veikiančias medžiagas.
7	6	Biologija	1	Aktyvus ir pasyvus rūkymas.
		Klasės vadovo veikla	1	Paauglių ir jų tėvų atsakomybė už psichiką veikiančių medžiagų vartojimą.
		Istorija	1	Vyskupo A. Valančiaus blaivystės idėjų raida.
		Klasės vadovo veikla	1	Draudimai pirkti ir vartoti alkoholinius gėrimus (vaikams iki 18 metų, suaugusiesiems – viešosiose vietose).
		Biologija	1	Tabako žala paauglio sveikatai ir asmenybei.
		Biologija	1	Elgesio pokyčiai patiriant įvairaus laipsnio apsvaigimą.
8	6	Dorinis ugdymas	1	Konfliktai ir nelaimingi atsitikimai kaip alkoholio vartojimo pasekmė.
		Dorinis ugdymas	1	Pagalba vartojantiems toksines medžiagas.
		Dorinis ugdymas	1	Alkoholio reklamos tikslai ir pateikimo metodai.
		Biologija	1	Priklausomybės nuo toksinių medžiagų atsiradimas.

		Chemija	1	Pavojai alkoholinius gėrimus maišant su kitomis psichiką veikiančiomis Medžiagomis.
		Fizinis ugdymas	1	Alkoholinių gėrimų vartojimas ir sportas.
I g.	6	Biologija	1	Rūkymo pasekmės fizinei ir psichikos sveikatai.
		Pilietiškumo pagrindai	1	Kova prieš rūkymą pasaulyje (reklamos ir pardavimo kontrolė).
		Biologija	1	Alkoholio vartojimo pasekmės fizinei ir psichikos sveikatai.
		Biologija	1	Priklausomybės nuo alkoholio rizikos veiksniai;
		Pilietiškumo pagrindai	1	Įstatymai, susiję su psichiką veikiančių medžiagų apyvarta.
		Dorinis ugdymas	1	Priklausomybės rizikos veiksniai. Įvairūs pagalbos būdai vartojantiems psichiką veikiančias medžiagas.
II g.	6	Dorinis ugdymas	1	Įvairūs pagalbos būdai šeimos nariams turintiems problemų dėl alkoholio vartojimo.
		Biologija	1	Priklausomybė nuo tabako ir pagalbos rūkančiam būdai.
		Biologija	1	Psichiką veikiančių medžiagų vartojimo pasekmės fizinei ir psichikos sveikatai.

		Pilietiškumo pagrindai	1	Alkoholio kontrolės ir prevencijos patirtis Lietuvoje ir pasaulyje.
		Pilietiškumo pagrindai	1	Psichiką veikiančių medžiagų kontrolės ir prevencijos patirtis.
		Klasės vadovo veikla	1	Lietuvoje ir pasaulyje, Prevencijos veiklos rūšys ir dalyvavimo joje formos.
III–IV g.	5	Dorinis ugdymas Lietuvių kalba	1	Tabako pasiūla ir paklausa. Tabako reklamos tikslai ir poveikis žmogaus elgesiu.
		Klasės vadovo veikla	1	Teisės aktai, reglamentuojantys tabako kontrolę, jos pažeidimus.
		Klasės vadovo veikla	1	Alkoholis ir karjera.
		Dorinis ugdymas	1	Socialiniai piktnaudžiavimo alkoholiu padariniai.
		Biologija	1	Alkoholis ir šeima (alkoholio poveikis vaisiui nėštumo metu, šeimos finansams ir kt.); Žalingas psichiką veikiančių medžiagų poveikis asmeniui ir visuomenei. Skaudūs asmeniniai, socialiniai, finansiniai, psichiniai ir medicininiai psichiką veikiančių medžiagų vartojimo padariniai (rizika susirgti AIDS, įgyti priklausomybę ir kt.).

Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos integravimas į 5–8 ir I–IV g. kl. ugdymo turinį:

Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos sritys	Temos	Dalykai, į kurių programas integruojama
5–6 klasės		
1. Sveikatos ir sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	Sveikata – darnus kūno, psichikos ir tarpusavio santykių funkcionavimas; Gyvensenos ir aplinkos poveikis sveikatai; Sveika gyvensena – pagrindinis veiksnys, padedantis saugoti ir stiprinti sveikatą; Santuokos, šeimos vertingumas; Šeimos pagrindas – darnūs tarpusavio santykiai, rūpinimasis vienas kitu.	Gamta ir žmogus Dorinis ugdymas
2. Fizinė sveikata	Fizinis aktyvumas Sveika mityba Veikla ir poilsis Asmens ir aplinkos švara Lytinis brendimas	Fizinis ugdymas Gamta ir žmogus Technologijos Klasės vadovo veikla Gamta ir žmogus
3. Psichikos sveikata	Savivertė Emocijos ir jausmai Savitvarda Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir saviraiška Pagarba kitam žmogui, atsakomybė	Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Klasės vadovo veikla
4. Socialinė sveikata	Draugystė ir meilė Atsparumas rizikingam elgesiui	Lietuvių kalba ir literatūra Dorinis ugdymas

7–8 klasės		
1. Sveikatos ir sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	Sveikata, savijauta, gyvenimo būdas, aplinka. Gyvenimo būdo įtaka sveikatai; Sveikatos apsaugos įstaigos ir jų teikiamos paslaugos; Darnios šeimos bruožai. Darni šeima kaippagrindinių vaiko poreikių patenkinimo garantas. Atsakingos tėvystės ir motinystės principai. Santuokinės meilės esmė, asmeninis ir visuomeninis jos pobūdis. Skyrybų priežasčių sudėtingumas	Biologija Klasės vadovo veikla Dorinis ugdymas
2. Fizinė sveikata	Fizinis aktyvumas Sveika mityba Veikla ir poilsi Asmens ir aplinkos švara Lytinis brendimas	Fizinis ugdymas Biologija Technologijos Klasės vadovo veikla Biologija Klasės vadovo veikla Biologija
3. Psichikos sveikata	Savivertė Emocijos ir jausmai. Savitvarda Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir saviraiška Pagarba kitam žmogui, atsakomybė	Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Klasės vadovo veikla
4. Socialinė sveikata	Draugystė ir meilė Atsparumas rizikingam elgesiui	Lietuvių kalba ir literatūra Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas

I–II g. klasės		
1. Sveikatos ir sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	Sveikos gyvensenos principai Ryšiai tarp asmens, šeimos bendruomenės sveikatos. Šeimos reikšmė ir asmens ir visuomenės gyvenime. Tinkami ir netinkami santuokos sudarymo, šeimos kūrimo motyvai. Būsimo sutuoktinio asmenybės pažinimo svarba būsimos šeimos darnos siekiui įgyvendinti. Asmenų lygiavertiškumo, atsakomybės, pareigų pasidalijimo šeimoje principų svarba Pagalbos būdai krizinėse šeimos situacijose. Skyrybų priežastys ir pasekmės tolesniam gyvenimui	Biologija Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas
2. Fizinė sveikata	Fizinis aktyvumas Sveika mityba Veikla ir poilsis Asmens ir aplinkos švara Lytinis brendimas	Fizinis ugdymas Biologija Technologijos Klasės vadovo veikla Biologija Klasės vadovo veikla Gamta ir žmogus
3. Psichikos sveikata	Savivertė Emocijos ir jausmai. Savitvarda Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir saviraiška Pagarba kitam žmogui, atsakomybė	Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Klasės vadovo veikla

4. Socialinė sveikata	Draugystė ir meilė Atsparumas rizikingam elgesiui	Lietuvių kalba ir literatūra Dorinis ugdymas
III–IV g. klasė		
1.Sveikatos ir sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	Sveikatai palankaus elgesio ir gyvenimo kokybės sąsajos. Asmens, šeimos, bendruomenės sveikatos tausojimo ir stiprinimo problemos. Asmeniniai ir aplinkos veiksniai, stiprinantys ar kenkiantys sveikatai. Šeimos modeliai įvairiose kultūrose, jų kaita istoriniame kontekste. Vyro ir moters vaidmenų šeimoje, bendruomenėje ir visuomenėje įvairovė, jų raiškos galimybės. Gyvenimo santuokoje ir gyvenimo nesusituokus pranašumai ir trūkumai. Dažniausios sutuoktinių bendravimo klaidos, jų prevencijos būdai. Skyrybų priežastys ir pasekmės asmens, šeimos, bendruomenės ir visuomenės gerovei.Tėvų atsakomybė vaikams po skyrybų.	Biologija Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas
2. Fizinė sveikata	Fizinis aktyvumas Sveika mityba Veikla ir poilsis Asmens ir aplinkos švara Lytinis brendimas	Fizinis ugdymas Biologija Technologijos Klasės vadovo veikla Biologija Klasės vadovo veikla Gamta ir žmogus

3. Psichikos sveikata	Savivertė Emocijos ir jausmai. Savitvarda Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir saviraiška Pagarba kitam žmogui, atsakomybė	Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Dorinis ugdymas Klasės vadovo veikla
4. Socialinė sveikata	Draugystė ir meilė Atsparumas rizikingam elgesiui	Lietuvių kalba ir literatūra Dorinis ugdymas

Priedas Nr. 4

Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos integravimas į 5 kl. dalykų programas:

Eil. Nr.	Teminė sritis	Dalykai, į kurių programas integruojama
5 klasė		
1.	Šeima, giminė ir tradicijos	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba ir literatūra, istorija, klasės auklėtojo veikla
2.	Paprotinis elgesys ir vertybės	Lietuvių kalba ir literatūra, klasės auklėtojo veikla
3.	Mitybos ir sveikatos tausojimo papročiai	Žmogus ir gamta, lietuvių kalba ir literatūra, klasės auklėtojo veikla
4.	Etnografiniai regionai	Žmogus ir gamta, klasės auklėtojo veikla
5.	Gyvenamoji aplinka	Klasės auklėtojo veikla
6.	Gamta tradicinėje kultūroje	Žmogus ir gamta, lietuvių kalba ir literatūra, klasės auklėtojo veikla
7.	Kalendorinės šventės ir papročiai	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba ir literatūra, istorija, muzika, klasės auklėtojo veikla
8.	Tradiciniai darbai ir amatai	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba ir literatūra, istorija, muzika, klasės auklėtojo veikla
9.	Liaudies kūryba	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba ir literatūra, istorija, muzika, klasės auklėtojo veikla

Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos integravimas į III–IV g. kl. dalykų programas:

Teminė sritis	Dalykai, į kurių programas integruojama
III g. klasė	
1. Etninės kultūros reiškinių pažinimas, visumos suvokimas ir vertinimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje	Lietuvių kalba ir literatūra, tikyba, etika, muzika, istorija
2. Pasaulėžiūra, mitologija ir religija	Lietuvių kalba ir literatūra, tikyba, etika, muzika, istorija

3. Žmogaus gyvenimo ciklo tarpsniai ir apeigos	Lietuvių kalba ir literatūra, tikyba, etika, muzika
4. Sveikatos tausojimo papročiai ir gydymas	Istorija, biologija
5. Kulinarinis paveldas ir mitybos papročiai	Istorija
6. Etnografiniai regionai	Lietuvių kalba ir literatūra, muzika, dailė
7. Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra	Dailė
8. Kalendorinės šventės ir papročiai	Istorija, lietuvių kalba ir literatūra, muzika
9. Tradiciniai amatai, verslai ir darbai	Lietuvių kalba ir literatūra, muzika, dailė
10. Archeologinis ir tautinis kostiumas	Dailė, istorija
11. Etninės kultūros tyrimai, sklaida, valstybinė globa	Istorija, lietuvių kalba ir literatūra
12. Etnokultūrinė raiška	Lietuvių kalba ir literatūra, muzika, dailė
13. Liaudies kūryba	Lietuvių kalba ir literatūra, muzika, dailė
14. Kita etnokultūrinės raiškos veikla	Lietuvių kalba ir literatūra, muzika, dailė, biologija